БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 66 (3865)
21 МАРТ 1979 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Фойдаланишга топширилди

БУГУН

2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонида 280 кичкинтойга мўлжалланган болалар боғчаси биноси қурилиши тугалланиб, фойдаланишга топширилди.

Объект қурилишида «Главташкентстрой»га қарашли 6-қурилиш тресги 70-қурилиш бошқармасининг Эрик Хожибахтиев бошлиқ комплекс бригадаси меҳнат қилди. Пардоз ишларини эса Пардозлаш трестига қарашли 20-қурилиш бошқармасининг жилокорлари амалга оширишган.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ИШИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Икки кун мобайнида Санъат саройида Тошкент бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинари бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашда шаҳар коммунистларининг вазифаларини, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1978 йил) Пленуми талаблари асосида ташкилий-партиявий ишларнинг форма ва методларини янада такомиллаштириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга комплекс ёндашувни амалга ошириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров «Тошкент коммунистлари КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашда» деган мавзуда доклад қилди.

Беш йилликнинг ўтган уч йили, деди докладчи шаҳар экономикасининг барча тармоқларини ривожлантиришда янги муваффақиятлар билан нишонланди. Ишлаб чиқариш ҳажми 1975 йилга нисбатан пландаги 21.8 процент ўрнига 24 пооцент ошди. Планга қўшимча беш йиллик бошидан буён 281 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш топшириқлари ошириб бажарилди. Мана иккинчи йилдирки, шаҳар саноат корхоналари амалда қолоқларсиз ишламоқда.

Бирлашма ва корхоналарни реконструкция қилиш ҳамда техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш бўйича ишларнинг муайян ҳажми бажарилди. Маҳсулотнинг техникавий даражасини ва сифатини ошириш бўйича тадбирлар илмий-техника муваффақиятларини жорий этиш асосида янада планли равишда олиб борилмоқда.

Капитал қурилиш янада тараққий этди. Қурилиш-монтаж ишлари ҳажми бўйича 1978 йил плани муддатидан илгари, 25 декабрда бажарилди. «Главташкентстрой» ташкилотлари қурилиш программасини муваффақиятли якунлашди.

Транспорт, алоқа, хизмат кўрсатиш соҳасининг кўплаб ташкилотлари, фан, маданият, соғлиқни сақлаш, маориф муассасалари ходимлари яхши натижаларга эришдилар.

Тошкентликлар меҳнати партия ва ҳукуматимизнинг юксак баҳосига сазовор бўлди. Шаҳар 1978 йил социалистик мусобақаси якунларига кўра учинчи марта сурункасига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Партия ташкилотлари бу йилнинг планлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришга шаҳарликларни сафарбар этиб, ўтган йилги иш тажрибалари ва нуқсонларини тўлароқ ҳисобга олишлари лозим. Барча корхоналар ҳам ишлаб чиқаришнинг ва меҳнат унумдорлигининг зарур ўсиш суръатларига эришди, деб бўлмайди. 1978 йилда асосий ишлаб чиқариш фондларини янгилашга 300 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди. 55 цех, участка комплекс механизациялаштирилди. 15 та юксак унумли технологик линия фойдаланишга топширилди. Шу билан бир қаторда бу ишда ҳали ҳал этилмаган масалалар кўп.

Реконструкция қилиш ва техника жиҳатдан қайта жиҳозлашни тезлаштириш шаҳар экономикасини ривожлантиришнинг энг самарали йўлидир. Бирлашма, корхона ва транспорт ташкилотларини реконструкция қилиш ва техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш планларини бажариш учун қатъий кураш олиб бориш бошланғич партия ташкилотларининг доимий эътиборида бўлмоғи керак.

Шаҳар партия ташкилотларининг асосий вазифаларидан бири ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини ошириш, уларнинг пишиқ-пухталиги ва чидамлилигини ошириш учун кураш олиб боришдир. Олий категориядаги сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, янада такомиллашган буюмлар, янги материалларни ўзлаштириш коммунистларнинг бурчидир. Ана шу мақсадда маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системасини қатъийлик билан ҳамма жойда жорий этиш, ҳар бир ходимда Тошкент маркасининг шарафи учун юксак масъулият ҳиссини тарбиялаш лозим.

Ҳозирги шароитларда тежамкорлик режимини кучайтириш катта аҳамият касб этмоқда. Бу давлат аҳамиятига эга бўлган катта ишдир. Бу ишда моддий ва молиявий ресурсларни тежаб-тергаб сарфлаш, буюмларга кетадиган материалларни камайтириш, ҳар бир ходимни тежамкорлик руҳида тарбиялаш, талонтарожликка қарши қатъий кураш олиб бориш энг асосий вазифа ҳисобланади.

Партия ташкилотлари ёнилғи-энергетика ресурслари сарфи устидан назоратни кучайтиришлари, бу масалаларни мунтазам муҳокама қилишлари, энергия ресурслари ва моддий бойликларни исроф қилишга йўл қўйган ходимлардан қаттиқ туриб талаб қилишлари зарур.

Илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш муҳим вазифалардан биридир. Илмий-тадқиқот институтлари ва конструкторлик бюролари партия ташкилотлари фундаментал тадқиқотларни кенгайтиришга, илмий ишларнинг техникавий савиясини оширишга ва уларни тезроқ жорий этишга коллективлар эътиборини жалб этишга даъват қилинган. Илмий-тадқиқот институтлари, конструкторлик бюролари ва корхоналарининг биргаликда ҳамкорлик қилишларининг самарадорлигини янада оширишни таъминлаш, шаҳарда ишлаб чиқариш билан боғланмаган биронта ҳам илмий муассаса бўлмаслигига эришишлари зарур.

Бизнинг муваффақиятларимиз кўп жиҳатдан капитал қурилишни такомиллаштиришга боғлиқдир. Унинчи беш йилликнинг қолган даврида шаҳар бўйича бу соҳада мураккаб ва масъулиятли вазифалар турибди. Уларни муваффақиятли бажариш қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этишни, капитал қурилиш практикасини яхшилашни, барча қурилиш конвейерининг бир-бири билан аниқ ҳамкорлик қилишини талаб этади.

Қурилишларнинг, бинокорлик материаллари саноати корхоналарининг, лойиҳалаш институтларининг партия ташкилотлари капитал қурилишни такомиллаштириш, меҳнаткашлар турмушини яхшилаш ва экономикани ўстириш мақсадида унинг имкониятларидан янада яхшироқ фойдаланиш вазифаларини ҳал этиш учун актив кураш олиб боришлари керак.

Яна бир муҳим масалага — чорвачиликни янада ривожлантириш бўйича КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь (1978 йил) Пленумлари қарорларидан шаҳар партия ташкилотлари учун келиб чиқадиган вазифаларга тўхтаб ўтишни истардим. 1979—1980 йилларда чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш юзасидан Тошкент меҳнаткашлари ишлаб чиққан тадбирлар Жиззах, Сирдарё, Тошкент область меҳнаткашларига чорвачилик, балиқчилик хўжаликларини ташкил этиш ва ривожлантириш, уларнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш юзасидан оталиқ ёрдамини кучайтиришни кўзда тутади.

(Давоми 2-бетда).

Пойтахтимизнинг бир куни

- МЕҲНАТ БАЙРАМИ ТАРАДДУДИ
- РЕЗЕРВЛАР—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

БЕШ МИЛЛИОН ТОННА ЮК ТАШИЛДИ

БУГУН

Тошкент темирйўли бўлинмасининг пўлат из чавандозлари шу йилнинг бошидан буён мамлакатимизнинг турли бурчакларига етказиб берган зарур халқ хўжалик юклари беш миллион тоннадан ошди. Ана шунча юкни ташиш учун 100 мингдан зиёд темир йўл вагони зарур бўлди.

Темирйўлчилар юкларни жўнатишда тежамкорликка қатъий риоя қилмоқдалар. Юкларни вагонларга зичлаб ортиш натижасида 500 дан зиёд вагон тежаб қолинди. Ҳар бир вагонга 46 тоннадан зиёд юк ортишга эришилмоқда.

Тошкент шаҳри ва областининг корхоналарида тайёрланган турли хил қишлоқ хўжалик машиналари, техника воситалари республиканинг пахтакор хўжаликларига тезроқ етказиб берилмоқда. Темирйўлчилар далаларга минерал ўғит ташиш ишларини ҳам қизитиб юборишди. Айни пайтда зарур ускуналар ва қурилиш материаллари ортилган вагонлар Байкал-Амур магистрали қурилишларига ҳам етиб бормоқда.

- *21 апрель—коммунистик шанбалик куни*

Тежалган хом ашё ҳисобига

Спорт буюмлари фабрикаси ишчи ва хизматчиларининг митингга кўтариб чиққан алвонларидан бирига: «Қизил шанбалик»да тежалган хом ашё ҳисобига ишлаймиз!» деб ёзилганди.

Митингда сўзга чиққан пешқадам ишчилар М. Синякова ва П. Голубенколар коллективни шу куни юксак унум билан ишлашга чақиришди.

— Мен, — деди М. Синякова,—шу куни ўзим тежалган хом ашё ва материаллар ҳисобига ишлайман ва ҳар кунгидан зиёд иш бажараман. Бу менинг доҳий В. И. Лениин туғилган куннинг 109 йиллигига муносиб совғам бўлади...

— Бу йилги шанбалик программамиз катта, — дейди мухбиримизга фабрика партия ташкилотининг секретари А. Червякова. — «Қизил шанбалик» куни 28 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Бунинг ҳаммаси тежалган хом ашё ва материаллар ҳисобига тайёрланади. Беш йиллик фондига эса 2.5 минг сўм иш ҳақи ўтказилади.

Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича программамизга биноан хизматчиларимиз 300 квадрат метр жойни тозалаб, 310 туп дарахт, бута ва гул кўчатлари ўтказишади, дарахтларни оқлашади.

Тошкент электр машинасозлиги заводи коллективи мамлакатимиз энергетика саноати тармоқлари учун кўплаб турли хил маҳсулот тайёрлаб жўнатмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг Мария Силантьева бош бўлган трансформатор ғалтаклари тайёрлаш бригадасининг бир группа илғор йиғувчи-слесарлари Ленинград энергетика бирлашмасининг шарафли буюртмасини тайёрлаш пайтида. Бу бригада коллективи беш йиллик шахсий топшириқларини 3,5 йилда бажариш мажбуриятини олган.

НАВБАТДАГИ МАШҒУЛОТ

Ўзбекистон ССР Ҳарбий комиссариати, Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлими ва республика Билимлар уйи ўсмирлар ўртасида ҳарбий-ватанпарварлик ишларини олиб бориш мақсадида «Бўлғуси офицернинг халқ университети»ни ташкил этган эдилар. Бу университетнинг машғулотлари шаҳардаги ўрта мактаб ўқувчилари ўртасида қизиқиш уйғотмоқда. Унинг шу кунга қадар бўлиб ўтган машғулотларида ёшлар мамлакатимизда граждан ва Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари гапириб берган ҳикояларни тингладилар, совет қуролли кучларининг босиб ўтган жанговар йўли билан яқиндан танишдилар.

БУГУН

университетнинг навбатдаги машғулотига Ленин номли Олий умумқўшин командирлик билим юртининг ўқитувчилари меҳмон бўлиб келдилар. Ҳарбий ўқитувчилар бўлғуси офицерларга ҳарбий билим юртларида олиб борилаётган таълим-тарбия ва уларга қандай қилиб кириш имтиҳонларини топшириш юзасидан суҳбатлар ўтказдилар.

Пешқадамлар ташаббуси

Розияхон Аҳмедовна Ҳошимовани 6-цех ишчилари ҳурмат билан тилга оладилар. Бу коммунистик меҳнат зарбдори доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига етти йиллик план топшириғини бажариш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилди. Коммунист бошлаб берган ташаббус цех коллективи ўртасидагина эмас, балки «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли корхоналарнинг ишчилари ўртасида ҳам кенг тарқалди. Худди Розияхон каби регулировкачи бўлиб ишловчи Светлана Александровна Вартанова ўнинчи беш йиллик шахсий топшириғини ўтган йил июль ойи бошларида тамомлаган эди. Эндиликда у 1980 йил 21 апрелгача ўн биринчи беш йиллик топшириғини бажаришга аҳд қилди. 5-цехнинг ишчилари Тамара Андреевна Ешченко, Раиса Васильевна Роженкова ва бошқалар ҳам Р. Ҳошимова ташаббусига қўшилдилар.

Бугунги кунда бирлашмада юзлаб ишчилар, ўнлаб бригадалар коммунистик меҳнат зарбдори номини шараф билан оқлаб келмоқдалар.

— Ўтган йили коллективимиз планга қўшимча бир миллион 150 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олган эди, — дейди бирлашма касаба союз комитети раиси М. М. Юрченко. — Ишлаб чиқариш илғорларининг фидокорона меҳнатлари туфайли коллективимиз йиллик социалистик мажбуриятни 1 миллион 335 минг сўмлик қилиб бажарди. Бу йил ҳам коллективимиз ўз олдида турган улкан вазифаларни шарафли адо этиш билан бирга, давлатга планга қўшимча 1 миллион 150 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш юзасидан мажбурият қабул қилган. Бу марра ҳам шарафли эгалланади.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

- **Газеталарда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ўртоқларнинг Венгрия Совет Республикаси эълон қилинган куннинг 60 йиллиги муносабати билан Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадарга, Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг Раиси Пал Лошонцига, Венгрия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Дьердь Лазар ўртоқларга йўллаган табрик телеграммаси эълон қилинган.**
- Газеталарда ВХРдаги Чепель металлургия ва машинасозлик комбинатини Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони босилган.
- **Совет ҳукуматининг таклифига биноан 21 март куни расмий визит билан Таиланд Қироллиги Бош Министри генерал Криангсак Чаманан рафиқаси билан мамлакатимизга келади.**
- 20 март куни Тошкентда очилган республикалараро семинарда колхозчиларнинг пенсия таъминоти соҳасидаги ишларни янада такомиллаштириш вазифалари кўриб чиқилмоқда.

НАВБАТДАГИ КЎРИК БОШЛАНДИ

БУГУН

Қирғизистон пойтахти Фрунзе шаҳрида республикалараро китоблар ва журналларнинг навбатдаги кўриги бошланди.

Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг бош рассоми Дамир Файзираҳмонов мухбиримизга қуйидагиларни маълум қилди.

Ҳар йили Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари бўйича ўтказилаётган анъанавий бу кўрикда Ўзбекистон нашриётчилари актив қатнашмоқдалар. Навбатдаги кўрикка жуда кўп ранг-баранг ва юксак сифат билан тайёрланган китоблар юборилди. Улар орасида Ш. Р. Рашидовнинг «Кашмир қўшиғи», Б. Бойқобиловнинг «Висол ва ҳижрон», Ўзбек Совет энциклопедиясининг 11-томи, Зулфиянинг «Менинг шундай қалбим бор» (рус тилида), «Ўзбекистоннинг доривор ўсимликлари» сингари китоблар бор.

Юборилган экспонатлар орасида давримизнинг энг муҳим асарлари бўлган Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» китобларининг рус тилида совға тарихасида тайёрланган жажжи намуналари бор.

ҚУРИЛИШ БОШЛАНДИ

«Главташкентстрой»га қарашли 8-қурилиш трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармасидаги Фарид Муҳамедов бошлиқ комплекслашган коммунистик меҳнат бригадасининг коллективи пойтахтимизнинг Ҳамза районида 240 ўринли катта ётоқхона қурилишини бошлаб юборди. Бу бино Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ёш меҳнатчилари учун мўлжалланган.

Корхонанинг янги ётоқхонаси тўққиз қаватли бўлиб, у ана шундай замонавий иккинчи бинодир.

«Подъёмник» заводининг машинасозлар коллективи мамлакатимиз халқ хўжалиги учун кўп миқдорда кўтарма кран механизмлари тайёрлаб жўнатмоқда.

СУРАТДА: кўтарма кранлар йиғиш цехининг илғор ишчиси В. Юдин навбатдаги механизм блокини монтаж қилиш жараёнида.

М. Нуриддинов фотолари.

Шаҳримиз обод ва кўкаламзор бўлсин

КЎЧАТ ЎТҚАЗИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

КЎЧАТ ВА ЯШИЛ ТЎСИҚЛАР ЎТҚАЗИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 19 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Районлар ва шаҳар ижроия комитети бошқармалари	Ўтқазилган кўчатлар (минг туп)	Ўтқазилган яшил тўсиқлар (минг туп)	Планнинг бажарилиши, процентларда
Чилонзор	19	78	67,3
Куйбишев	18,4	77,6	65,6
Октябрь	24,98	67	65,3
Киров	23	63	58,9
Ленин	21,9	61	56,7
Собир Раҳимов	23,4	53,8	53,8
Акмал Икромов	20,8	55	52,6
Фрунзе	12,6	52,5	45
Ҳамза	17,2	43,7	41
Сергели	16,9	34,5	35,4
Шаҳар халқ маорифи бўлими	28,9	55	101
Умумий овқатланиш бошқармаси	7,22	23,1	71
Маданият бошқармаси	9	50	67
Шаҳар уй-жой бошқармаси	15	28	55,1
Савдо бошқармаси	6	25	50,8
Соғлиқни сақлаш бошқармаси	4,3	20,7	48,1
Шаҳар сув хўжалик бошқармаси	6,15	13,19	44,6

Маълумот шарҳи: кейинги ҳафта мобайнида шаҳардаги корхоналар ва ташкилотларнинг коллективлари дов-дарахтлар ўтқазиш суръатини бироз оширишга муваффақ бўлдилар. Чилонзор, Октябрь ва Куйбишев районлари белгиланган планларни муддатидан илгари адо этиш ва зиммаларидаги вазифаларни муваффақиятли бажаришга қарор қилдилар. Район партия комитетлари ва ижроия комитетлари меҳнат коллективлари ишини моҳирлик билан бошқариб турибдилар.

1 апрелга қадар яшил тўсиқ ва кўчатлар ўтқазиш ниҳоясига етказилиши лозим. Бунинг учун кўкаламзорлаштириш ишларини қатъий график асосида олиб бориш керак бўлади.

ҒАЙРАТ ТУФАЙЛИ

«Главташкентстрой»нинг пардозлаш трестида энг илғор бригадалар ҳақида сўз кетганда, аввало. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи Сотволди Мирхолдоров бошчилигидаги бригада номини айтишади. Бу — бежиз эмас. 28-қурилиш бошқармасининг ана шу қошинчилар бригадаси ишчилари ўнинчи беш йиллик топшириқларини трестда биринчи бўлиб адо этишган. Мозаикачилар шу кунларда ҳам ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

БУГУН

С. Мирхолдоров бошчилигидаги қурувчилар 1986 йилнинг октябрь ойи календарини очишди. Коллектив ўнинчи беш йиллик бошидан бери 48 минг 567 квадрат метрлик мозаика ишларини бажарди.

Янгича анъаналар—ҳаётимиз кўрки

Республика меҳнаткашларининг турмуши йил сайин гўзаллашиб бормоқда. Давранинг янги, замонавий урф-одатлари кундалик ҳаётимизга сингиб бормоқда. Куни кеча Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг мажлислар залида ўтказилган республика конференциясида ана шу ҳақда гапирилди. Бу конференция меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялаш ҳамда янги урф-одат ва расм-русумларни жорий этишнинг актуал масалаларига бағишланди.

Конференцияда республиканинг таниқли олимлари, турли министрликларнинг вакиллари, олий ўқув юртлари, мактабларнинг ўқитувчилари атеистик пропаганда билан шуғулланувчи ташкилотларнинг мутахассислари, маданият даргоҳларининг вакиллари иштирок этдилар.

Конференцияда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, янги урф-одатларни жорий этиш республика кенгашининг раиси Э. Юсупов «Республика меҳнаткашлари турмуши ва онгига янги урф-одатларни сингдиришнинг актуал проблемалари» деган мавзуда доклад қилди. Шундан кейин бир қатор таниқли олимлар, министрликларнинг раҳбарлари шу мавзуга доир лекциялар ўқидилар. Музокараларда сўзга чиққан нотиқлар Тошкент, Самарқанд, Қорақалпоғистон, Хоразм ва бошқа жойларда олиб борилаётган ибратли ишлар ҳақида гапирдилар.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маълум қиладики, XVI чақириқ Тошкент шаҳар Советининг IX сессияси 1979 йил 22 март куни соат 15.00 да Тошкент область партия комитетининг (Ўзбекистон кўчаси, 9) мажлислар залида очилади.

Депутатлар ўша жойнинг ўзида соат 14.00 дан рўйхатга олинадилар.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

телетайп лентасидан

ВАРШАВА. Бу ерда Польша хотин-қизлари иттифоқининг VII съезди очилди. Съезднинг шу ташкилотдаги 500 минг аъзо номидан қатнашаётган вакиллари ўтган тўрт йил мобайнида бажарилган ишларни якунлаштирадилар ва бундан буёнги вазифаларни белгилайдилар.

Ёш авлодни тарбиялаш ва оилани мустаҳкамлаш масалалари съезднинг диққат-марказида турибди.

БЕРН. Бу ерда Альберт Эйнштейн туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган халқаро конгресс ўз ишини тамомлади. Конгресснинг ишида жаҳоннинг кўп мамлакатларидаги, шу жумладан Совет Иттифоқидаги атоқли физиклар, астрономлар ва философлар қатнашдилар. Бу анжуман бутун жаҳонда нисбият назарияси асосларини ишлаб чиққан ва ҳозирги замон физикасини ривожлантиришда янги босқични бошлаб берган атоқли олимнинг ҳаёти ва фаолиятига жуда катта эътибор берилаётганлигини яққол тасдиқлади.

ҚОҲИРА. Исроил меҳнаткашлари тобора оғир машаққатларга дучор бўлмоқдалар. Мамлакатнинг молия министрлиги ҳукуматнинг бу йил аҳоли эҳтиёжларига ажратиб бериладиган маблағларни анча қисқартиражагини билдирди. Бунинг натижасида асосий озиқ-овқат маҳсулотлари 24 процентдан тортиб 30 процентгача қимматлашади.

Энг йирик касаба союз бирлашмаси — Исроил умуммеҳнат федерацияси бундай тадбирларни кескин қоралади.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ИШИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

Асбоб-ускуналар, эҳтиёт қисмлар, қишлоқ учун материалларни муддатидан илгари ва юқори сифатли қилиб етказиб бериш, чорвачиликни ривожлантиришнинг муҳим йўналишлари бўйича илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ишларини ишлаб чиқиш ва уларни тез-у соз жорий этиш шаҳримиз барча меҳнат коллективларининг ватанпарварлик бурчидир. Партия ташкилотлари шунга эришишлари керакки, биронта ҳам меҳнат коллективи, шаҳарнинг бирон кишиси ҳам бу давлат ишидан четда қолмасин.

Аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш, транспорт ташкилотлари, савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, медицина муассасаларининг ишларини такомиллаштириш борасида ҳали кўп иш қилишимиз керак. Турар жой фондларидан фойдаланишни яхшилашга, шаҳарни ободонлаштиришга қатъийлик билан эришиш керак.

КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун республика пойтахти меҳнаткашларининг олиб бораётган актив кураши масъулиятли вазифани бажариш — Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш билан узвий боғлиқдир. Бизнинг жорий ва перспектив планларимиз ана шу вазифани ҳал этишга қаратилмоғи лозим. Меҳнат коллективларида ҳар бир корхона ва ташкилотни, ҳар бир уйни ва умуман районларни ҳамда шаҳарни намунали қилиш учун ташкилий ва сиёсий ишларни кенг тус олдириш барча партия ташкилотларининг вазифасидир.

Партия комитетлари ва партия бюролари омманинг меҳнат активлигини ва ижодий ташаббусини ривожлантириб, социалистик мусобақани ташкил этишни такомиллаштиришлари, айрим ходимлар, бригадалар, участкалар ўртасида социалистик мусобақа таъсирчанлигини оширишлари, кишиларнинг меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашлари зарур. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун партия ташкилотлари социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришлари керак.

Шаҳар коммунистларининг куч-ғайратлари шунга қаратилиши керакки, партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари коммунистлар олдига қўйилган юксак талабларга шаҳардаги ҳар бир партия ташкилотининг ташкилий-партиявий ва идеологик иши тўла жавоб берсин.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудининг нутқи партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1978 йил) Пленуми талаблари асосида ташкилий-партиявий ишларнинг форма ва методларини янада такомиллаштириш масалаларига бағишланди.

Бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш уларнинг коммунистик қурилишнинг барча соҳаларига таъсирини кучайтириш, коммунистларни тарбиялаш ва уларни жой-жойига қўйиш бўйича ишлар билан узвий боғлиқдир.

Партияга қабул қилинганлар орасида ўзларининг фидокорона меҳнатлари, актив жамоат ишлари билан меҳнат коллективларининг юксак ҳурматига сазовор бўлган энг яхши кишилар бор. Улар — электрон-техника заводи созловчиси В. А. Кувшинников — у беш йилликни икки ярим йилда адо этиб, ўн биринчи беш йиллик ҳисобига ишламоқда, тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси М. С. Чекмазова, «Таштекстильмаш» заводининг ишчиси А. Қодиров, «Узбекхлопкомаш» заводининг Меҳнат Шуҳрати орденли фрезерчиси Ю. А. Гусев ва бошқалар бор.

Ҳар бир бошланғич партия ташкилоти КПСС сафларини ўстириш юзасидан ўз фаолиятларини синчиклаб ва ҳар томонлама таҳлил этиши зарур. Бошланғич партия ташкилотларининг роли ва жанговарлигини ошириш, бу энг аввало, коммунист деган юксак номга муносиб бўлган, партия аъзосининг масъулиятли бурчларини шараф билан бажара оладиган кишиларни КПСС сафларига пухта танлаб олиш демакдир.

Кўпчилик партия комитетлари ва партия бюролари барча коммунистларнинг партиявий топшириқларни бажаришларига эришиб, тўғри иш қилмоқда. Актив бўлиш ҳар бир коммунист бурчидир. Шу билан бир қаторда айрим партия ташкилотларида партия аъзолари ва аъзоликка кандидатларнинг қандайдир бир қисми партиявий топшириқ сингари тарбиянинг қудратли воситасидан четда қолмоқдалар. Шунингдек, партия комитетлари ва бошланғич ташкилотлари бюролари барча аъзоларининг ишини оқилона ташкил этиш муҳимдир.

Ҳозирги вақтда шаҳар партия бюролари ва партия комитетларининг составида 8.5 мингга яқин активистлар иш олиб бормоқда. Бу кишилар ишлаб чиқариш фаолияти билан жамоат ишини бир-бирига актив қўшиб олиб бораётган кишилардир. Агар партия ташкилотлари бу активистлар армиясининг куч-ғайратини оқилона сафарбар эта олсалар кўпгина ютуқларга эришадилар. Тошкент коммунистларининг жуда кўпчилиги мусобақадошларнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Ўзларининг бутун билимлари, куч-ғайратларини коммунистик бунёдкорлик ишига сарф этмоқдалар. Шу билан бир қаторда бизнинг партия ташкилотларимизда шундай коммунистлар ҳам борки, улар ишлаб чиқаришда етакчилик қилишмаётганидан, жамоат ишида пассивлик қилишаётганидан кўз юма олмаймиз. Юксак талабчанлик вазияти, бошланғич партия ташкилотлари томонидан уларнинг фаолиятлари мунтазам назорат қилинган шароитдагина коммунистларни тўғри тарбиялашга эришиш мумкин.

Коммунистларнинг Устав талабларини, жамоат топшириқларини бажаришларини назорат қилишнинг самарали формаларидан бири уларнинг ахборотлар бериб туриши, партия бюролари ва партия комитетларининг мажлисларида партия йиғилишларида ҳисоботлар беришидир.

Коммунистларнинг ахборот беришга тайёргарлик кўришларига синчков бўлиш ва чуқур ёндошиш зарур. Бир коммунистнинг ўз ғоявий-сиёсий ва маданий савиясини қандай ошираётганини, иккинчи коммунистнинг эса ишлаб чиқариш муваффақиятларини, учинчи коммунистнинг эса оилада болаларни қандай тарбия қилаётганлиги ва шу кабилар тўғрисидаги ахборотини тинглаш фойдалидир. Ахборот беришнинг формалари жуда ранг-баранг. Шунинг учун ҳам фақат ҳисоботлари тингланаётган бу коммунистларнигина эмас, бошқа кишиларни ҳам ҳаяжонлантираётган масалаларни тинглаш жуда муҳимдир.

Кўпчилик бошланғич партия ташкилотлари фаолиятида коммунистларнинг ахборотларини тинглаш анъана бўлиб қолди. Шунингдек, коммунистларнинг ахборотларини тинглаш цех партия ташкилотларида ҳам кенг қўлланилмоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан — КПСС Уставининг бу муҳим моддасидан қандай фойдаланмоқдалар? Маълумки, бу иш барча соҳаларда партиявий таъсирни кучайтириш, коллективларда ижодий меҳнат вазиятини яратиш, кишиларни резервлардан фойдаланишга сафарбар этиш, фан ва техника муваффақиятларини, илғорларнинг тажрибаларини кенг қўллашга асосланмоқда.

Ёғ-мой комбинати партия ташкилоти яхши анъаналари билан ном қозонган. Энг масъулиятли пайтларда, энг мураккаб участкаларда коммунистлар ташкилотчи куч бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Коллектив бир неча йил муқаддам бир қатор кўрсаткич бўйича планларни бажармади, ишлаб чиқариш қувватлари ўзлаштирилмади. Қолоқликка барҳам бериш масалалари бир неча бор партия йиғилишларида муҳокама этилди. Партия ташкилоти бутун коллективнинг куч-ғайратини оқилона сафарбар эта олди.

Партия ташкилоти ва маъмурият қабул қилган самарали тадбирлар натижасида аҳвол ўзгарди. 1978 йил якунига кўра ёғ-мой комбинати коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби сифатида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди ва СССР Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг Ҳурмат тахтасига ёзилди.

Муҳим объектларда вақтинчалик биргаликда ишловчи турли қурилиш ва монтаж ташкилотлари коммунистларининг куч-ғайратларини бирлаштирувчи вақтинчалик партия группалари тузиш — партиявий назоратни оширишнинг ва қурилишни жадаллаштиришга партиявий таъсирни кучайтиришнинг ана шу формаси юксак самара бераётганини тажрибанинг ўзи кўрсатди.

Шаҳардаги киноконцерт зали, В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасини реконструкция қилиш каби бош қурилиш объектларида тузилган 18 та муваққат партия группалари коммунистларнинг авангардлик ролини, қурилишдаги аралаш графикларнинг бажаришларидаги масъулиятларини оширишга самарали таъсир кўрсатмоқда, барча касб эгаларининг социалистик мажбуриятларини бажаришлари устидан назорат олиб бормоқда.

Шаҳар партия комитети 3-қурилиш тресті, «Таштрансспецстрой», «Узэлектромонтаж» қурувчиларининг, лойиҳачиларнинг, «Ташсельмаш» заводи реконструкциясида қатнашаётган барча ташкилотларнинг янги ташаббусларига алоҳида эътибор бермоқда. Бу ташкилотлар янги қувватларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш юзасидан ўзаро шартнома туздилар, комплекс социалистик мусобақа қабул қилдилар. Шаҳар партия комитети ана шу ташаббусни маъқуллар экан, «Ишчи эстафетаси» принципи асосида тузилган бундай мусобақани шаҳардаги ҳамма муҳим қурилиш объектларида ҳам ташкил этиш зарур, деб таъкидлади.

XXII шаҳар партия конференциясида Тошкентдаги кам сонли партия ташкилотлари фаолиятларини такомиллаштириш тўғрисида принципиал ва қизиқарли сўз юритилди. Бундай партия ташкилотлари қоида бўйича кичик коллективларда иш олиб борадилар. Иқтисодий вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш каби, аҳолига маданий-маиший, савдо, медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш уларнинг ишни қандай олиб боришларига боғлиқдир.

Давлат муассасаларида, министрликлар, маҳкамалар, халқ депутатлари Советларида ишловчи коммунистлар зиммасига юксак масъулият юклатилган. Булар асосан катта билим ва тажрибага эга бўлган, юқори малакали мутахассислардир. Бу кучдан самарали фойдаланиш — ана шу муассасалардаги бошланғич партия ташкилотларининг вазифалари ҳисобланади.

Партия ташкилотлари ишларини перспектив план асосида олиб бориш — уларнинг ишни муваффақиятли олиб бориш омиллари бўлиб бормоқда. План тиғиз, ҳаммани сафарбар этувчи, реал бўлиши билан бирга, у ёки бу вазифани бажарувчини ва бажарилиш муддатини аниқ белгилаб бериши керак. Кейинги йилларда бу борада гасдиқланган янгилик — партия ташкилотлари перспектив планларининг иқтисодий ва социал ривожлантириш комплекс плани билан бирмунча ўзаро яқинлигидан иборат бўлиб қолди.

Партия ташкилотларини йириклаштириш жараёни муттасил давом этиб келмоқда. Фақат кейинги уч йил мобайнида ўз сафида 50 дан ортиқ коммунистни бирлаштирган партия ташкилотларининг сони 7,2, ўз сафида 150 дан ортиқ коммунистни бирлаштирган йирик партия ташкилотлари сони эса, 13.4 процентга кўпайди. 96 партия ташкилотига партия комитети раҳбарлик қилмоқда.

КПСС XXV съездидан кейинги ўтган вақт мобайнида цех партия ташкилотларининг сони олтидан бирга, партия группаларининг тармоғи эса, бешдан бир баравара ортди. Партия ташкилотлари тармоқлари фаолиятининг бундай ривожланиши хўжалик фаолиятига партия таъсирини кучайтирмоқда, омма билан алоқани мустаҳкамламоқда, бошланғич партия ташкилотларининг роли ва жанговарлигини оширмоқда, сайланган партия активини кенгайтирмоқда.

Ишлаб чиқаришни концентрациялаш ва ихтисослаштириш жараёнлари структура жиҳатидан ўзгаришга, унинг фан билан бирлашишига, бирлашмаларнинг кенг тармоқларини вужудга келтиришга ҳал қилувчи таъсир кўрсатмоқда. Бугунги кунда бундай услуб ҳамма тармоқларда амалда қўлланилмоқда. Тажриба шуни кўрсатдики, бирлашмалар доирасида ягона партия ташкилоти тузиш партия ташкилотларининг фаолияти каби, бутун коллектив ишидаги самарадорликни ошириш имконини бермоқда. Ўз сафига 16 мингдан кўпроқ коммунистларни бирлаштирган бирлашмалардаги партия ташкилотлари кўп жиҳатдан ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг илғор тажриба лабораторияси бўлиб қолди.

«Средазэлектроаппарат», «Узбекхлопкомаш», Тошкент пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқа бир қатор жойлардаги бирлашма партия ташкилотлари секретарларининг советн, деб аталган ишнинг янги формаси ўзининг ижобий жиҳати билан танилди. Шунга қарамай, яқинда шаҳар партия комитети томонидан ана шу масалани синчиклаб ўрганиш ҳали бу борада кўпгина ишларни амалга ошириш кераклигини кўрсатди.

Партия йиғилиши бошланғич партия ташкилотларининг ҳаётида жуда муҳим аҳамиятга эгадир. «Ташсантехгазмонтаж» трестида, «Эталон», 243-граждан авиацияси заводида, Сергели авиация бўлинмасида, «Ташметрострой» трестида, энергетика, мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари, «Средазгипроводхлопок» институти ва бошқа ташкилотларда партия йиғилишлари ўтказишда яхши тажриба тўпланган. Бу ташкилотларда йиғилишлар мунтазам равишда КПСС Уставида белгиланган муддатда ўтказилади.

Танқид ва ўз ўзини танқидни бундан буён янада ривожлантириш, коммунистлар томонидан айтилган танқидий мулоҳазалар ва таклифларни амалга ошириш юзасидан олиб бориладиган ишларни янада яхшилашга тўғри келади. Яқиндагина ўз ишини тамомлаган ҳисобот-сайлов кампанияси давомида кўплаб бундай таклиф ва мулоҳазалар айтилди. Фақат бошланғич партия ташкилотларидагина докладларни муҳокама этишда 16,5 мингга яқин киши қатнашди.

Коммунистлар йиғилишлар ва конференцияларнинг минбарларидан туриб, ҳамма ишларнинг сифат ва самарадорлигини қандай ошириш кераклиги тўғрисида сидқидилдан, ишни кўзини билиб, шахсий масъулиятни ҳис қилган ҳолда сўз юритдилар. Масалан, 1-автокорхона ҳайдовчиси Ш. Тўрабеков автотранспортнинг иш самарадорлигини ошириш юзасидан муҳим таклиф киритди. Ана шу таклифни амалга ошириш ёнилғи-мойлаш материаллари сарфини бирмунча қисқартириш, автомашиналарнинг ҳаракат муддатини узайтириш имконини беради. «Средазэнергоцветмет» бирлашмасида бўлиб ўтган йиғилиш пайтида 10 та таклиф ва танқидий мулоҳаза айтилди. Шулардан 8 таси амалга оширилди, қолганлари — корхонани реконструкция қилиш билан боғлиқ бўлган масалалар партия ташкилотининг назоратида турибди.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ҳисобот ва сайлов йиғилишлари қўшимча резервларни топиш, ишни яхшилашнинг янги йўлларини кўриш имконини берди. Партия бюролари ва комитетларининг энг муҳим вазифалари шундан иборатки, биронта ҳам фойдали фикр, биронта ҳам қимматли таклиф ёки танқидий мулоҳаза партия ташкилотининг назар-эътиборидан четда қолмаслиги керак.

Ижроси назорат қилмай ва текширмай туриб, партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишларини такомиллаштириб бўлмайди. Кўпгина ташкилотларда йиғилиш томонидан узоқ муддатга мўлжалланган қарор қабул қилингандан кейиноқ, уни амалга ошириш юзасидан муфассал тадбирлар плани тузиб чиқилади. Кўпгина ташкилотлардаги комитетлар ва бюролар учун йиғилишдан-йиғилишгача ўтган муддатда қилинган ишлар юзасидан коммунистларни мунтазам равишда хабардор қилиб туриш қоида бўлиб қолган.

Бошланғич партия ташкилоти меҳнат коллективларининг пухта замини сифатида коллектив фаолиятининг ҳамма томонларига ўз таъсирини муттасил ўтказиб бориши керак. Коллективни ҳурмат қилиш ва унга ишониш, унга доимо суянган ҳолда иш олиб бориш кишиларни бир-бири билан аҳиллаштиради, партия ташкилотининг, хўжалик раҳбарларининг обрўсини оширади. Соғлом, ижодий ва талабчан муҳитни вужудга келтириш — ҳар бир партия ташкилотининг ишидир.

«КПСС XXV съезди меҳнаткашларни тарбиялашга комплекс ёндошишни амалга ошириш тўғрисида» — Тошкент шаҳар партия комитети секретари М. Ф. Солдатовнинг нутқи мавзуси ана шундай номланди.

Коммунистлар ва партиясизларнинг сиёсий ўқуви Тошкент шаҳар партия комитетининг оммани коммунистик руҳда тарбиялаш юзасидан олиб бораётган фаолиятининг асосини ташкил этади, деб таъкидлади у. КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорлари асосида партия ўқувининг вазифалари тўғрисидаги қарорини бажара бориб, партия ташкилотлари сиёсий маориф системасини такомиллаштириш борасида кўпгина ишларни амалга оширдилар. Бу йил сиёсий ўқув ва иқтисодий билимнинг барча звено ва формаларидаги тингловчиларнинг сони 400 минг кишига яқин бўлиб, бу 1975 йилдагидан қарийб бир ярим баравар кўпдир.

Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ», «КПСС идеология ишларининг актуал масалалари» китобларини, унинг Москва шаҳридаги Бауман округ сайловчилари олдида сўзлаган нутқини ўрганиш машғулотлар мазмунини айниқса бойитди.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасидаги. «Средазкабель» бирлашмаси, агрегат заводи, 159-қурилиш тресті, 11-«Висотстрой» тресті, бир қатор транспорт, алоқа корхоналари, илмий-тадқиқот институтлари ва билим юртларида марксча-ленинча ўқувни ташкил этишда катта тажриба тўпланган.

Раҳбар кадрлар учун ташкил этилган 76 шаҳар ва район семинарларида 7320 киши шуғулланмоқда. Масалан, Ҳамза районидаги 12 та семинарда мактабларнинг директорлари ва уларнинг ўринбосарлари синфдан ташқари ишлар бўйича мактабгача ёшдаги болалар муассасаларининг раҳбарлари шуғулланмоқдалар. Ҳозирги пайтда бирлашмалар ва корхоналарнинг лекторлари, ижодий ходимлар, идеология кадрлари учун шаҳар доимий ишлаб турувчи лекторийси ташкил этилган.

Кўпгина партия комитетлари пропагандист кадрлар билан ишлашни яхши йўлга қўйганлар. Пропагандистларнинг ярмига яқини марксизм-ленинизм университетини тамомлашган. Ҳозир пропагандистлар орасида 2635 раҳбар ходим, 7405 халқ хўжалиги мутахассислари, 1240 олим бор. Мактаб раҳбарлари ва назарий семинарларнинг раҳбарларидан тўрт минг киши «Пропагандист — беш йилликка» ҳаракатида қатнашмоқда.

Ғоявий-тарбиявий ишларга комплекс ёндошиш воситалари хазинасида лекция пропагандаси муҳим ўрин тутади. Партия комитетлари ҳамда «Билим» жамияти ташкилотларининг лекторлари томонидан ҳар йили билимларнинг турли тармоқлари бўйича 300 дан ортиқ лекция ва докладлар ўқилмоқда. Шаҳардаги 194 та халқ университетларининг роли оширилди. КПСС Марказий Комитетининг «Лекция пропагандасининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори лекция пропагандаси даражасини оширишнинг аниқ йўлларини белгилаб берди.

Меҳнаткашларни интернационал ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш партия ташкилотларининг кундалик ғамхўрликлари бўлиши керак. Бу борада революцион, жанговар ва меҳнат анъаналаридан тобора кенг фойдаланилмоқда. Бу ишларнинг аҳволини ижобий баҳолаш билан бирга, шуни ҳам айтиш керакки, унинг миқёси ва даражаси ҳамон ҳамма вақт ҳам шу куннинг талаби даражасига тўғри келмаяпти. Меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялашда қандай бўлмасин, интернационал дўстлик клублари, фестиваллар, халқлар дўстлиги кечалари ва ҳафталикларидан кенгроқ фойдаланиш керак.

Ғоявий-сиёсий тарбия вазифаларини меҳнаткашларнинг ижтимоий-сиёсий ҳамда ишлаб чиқариш фаолиятлари билан мустаҳкам боғламасдан туриб ҳал этиш мумкин эмас. Эндиликда мусобақада пойтахтнинг 700 мингдан ортиқ меҳнаткашлари қатнашмоқдалар. Юз мингдан ортиқ илғорлар коммунистик меҳнат зарбдори номига сазовор бўлдилар. Ҳозирги пайтда шаҳримизда коммунистик меҳнат номи берилган 25 корхона, 340 цех, икки мингдан ортиқ бригада бор. Биз шаҳримизда шуҳрат қозонган коллективлардан бири — В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига «Коммунистик меҳнат коллективи» деган шарафли ном берилганлиги билан фахрланамиз.

Ахлоқий тарбия идеология ишларига комплекс ёндошишнинг муҳим ажралмас қисмидир. Шуни айтиш керакки, шаҳар партия ташкилотлари юксак ахлоқли шахснинг камол топиши юзасидан катта ишларни амалга оширмоқда. Тошкентликларнинг аксарий кўпчилиги юксак ғоявийлиги, янги жамият қурувчисининг ғоявий сифатларини ўзида мужассамлаштирганлиги билан характерланади.

Шунга эришиш керакки, меҳнатга, жамоатчилик қизиқишига ва гражданлик бурчига менсимаслик билан муносабатда бўлиш ҳолларига қатъий зарба берилсин. Меҳнат коллективларида жамоат тартибининг бузилишига, халқ бойлигининг талон-тарож қилинишига, прогул, ичкиликбозликка нисбатан муросасиз бўлиш муҳити вужудга келсин, ишлаб чиқаришда меҳнат ва тартибни ташкил этиш шундай таъмин этилсинки, интизомсизлик, бетартибликка барҳам берилсин.

Раҳбарларнинг юксак ахлоқли бўлишларига алоҳида талабчанлик билан қаралмоқда. Улар партиявийликни ўзларида чуқур оқиллилик, интизомлилик, юксак масъулиятлилик билан бирга қўшиб олиб борсинлар.

Партия ташкилотлари фаолиятидаги ғоявий-тарбиявий вазифаларнинг энг муҳими — меҳнаткашларнинг турар жойларида иш олиб боришни янада такомиллаштиришдан иборатдир. Бу ишни тубдан яхшилаш зарур. Ана шу мақсадда маданият уйлари ва кутубхоналардан, кинотеатрлар ва мактаблардан, муассасалардаги қизил бурчаклардан яхшироқ фойдаланиш, ёзги агитация майдонлари тармоқларини кенгайтириш зарур. Микрорайонлардаги жамоатчилик советлари қошида меҳнаткашларга уларда вужудга келган масалаларни тушунтириш бўйича консультант-активистлар группаларини тузиш, ана шу муҳим ишга «Билим» жамияти аъзолари, педагогларни жалб этиш мақсадга мувофиқдир.

Ёшлар билан ишлаш — муҳим масала ҳисобланади. Ҳар йили студентларнинг қурилиш отрядлари ишида 9,5 мингдан кўпроқ студентлар иштирок этмоқдалар. Ўтган йили улар томонидан 20 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Шаҳардаги меҳнат коллективларида бир ярим мингдан кўпроқ комсомол-ёшлар бригадалари тузилган. Буларда 16 минг мураббий ўз тажрибаси, билими ва ақл-заковатини ёш ишчиларга ўргатмоқда. Юқори синф ўқувчилари учун 17 мутахассислик бўйича 8 та ўқув-ишлаб чиқариш комбинати иш олиб бормоқда.

Ишчилар, ижодий ва ўқувчи ёшлар билан иш олиб бориш доимо партия ташкилотларининг диққат марказида бўлиши керак. Бу борада ўртоқ Л. И. Брежневнинг комсомолнинг XVIII съездида сўзлаган нутқида баён этилган кўрсатмаларга тўла амал қилиш мақсадга мувофиқдир.

Ёшлар ҳақида сўз юритар эканмиз, уларнинг жисмоний тарбияси тўғрисида гапирмасдан ўта олмаймиз. Тошкентда 708 мингдан ортиқ киши ГТО нишондори бўлиб олди. Ҳар йили улар сафига 100 мингдан ортиқ киши қўшилмоқда. Уч йил мобайнида шаҳарда оммавий разрядли 350 минг спортчи, 3 минг СССР спорт мастери ва мастерликка кандидат тайёрланди. Шу йил январь ойида бўлиб ўтган шаҳар партия-хўжалик активи йиғилишида шаҳарда физкультура-спорт ишларининг аҳволи тўғрисидаги масала ҳар тарафлама муҳокама этилди, бундан буён уни яхшилаш юзасидан партия ташкилотларининг вазифалари белгилаб берилди.

Комплекс ёндошишни амалга оширишда идеология кадрлари ўқувини ташкил этиш, уларни кишиларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг билимлари ва тажрибалари билан қуроллантириш, совет турмуш тарзини пропаганда қилиш муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Ана шу мақсадда партия комитетларидаги доимий ишлаб турувчи семинарлар ишини бирмунча яхшилаш, бу семинарларни ўқувнинг актив формасига айлантириш керак.

XXII партия конференциясида Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданиятли ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш вазифаси қўйилди. Ғоявий-тарбиявий ишларни амалга оширишга комплекс ёндошиш ана шу вазифани муваффақиятли ҳал этишга кўп жиҳатдан ёрдам беради.

* * *

Семинар қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг лектори **Ю. П. Молчанов** лекциясини тингладилар.

Семинарнинг иккинчи иш куни пойтахтдаги район партия комитетларида секция машғулотларида давом этди. Семинар қатнашчилари ҳузурида район партия комитетларининг секретарлари сўзга чиқдилар, бошланғич партия ташкилотларининг иш тажрибалари ўртоқлашилди, партия раҳбарларининг бошланғич партия ташкилотлари фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича лекциялари ва нутқлари тингланди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Юксалиш йўлидан

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда чой барги йиғиб олиш тобора кўпаймоқда. 1978 йилда мамлакатда чойдан рекорд ҳосил — 570 миллион килограмм чой териб олинди.

Чойкорлик — миллий экономиканинг муҳим тармоғи. Бу тармоқ чет эл валютаси тушумларининг 9 процентини бермоқда. Ҳиндистон чойини йиғирмадан кўпроқ мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи сотиб олмоқда.

Ҳиндистон ҳукумати чой саноатини ривожлантиришнинг 25 йилга мўлжалланган узоқ муддатли программасини амалга оширмоқда.

* * *

Ҳиндистон ҳукумати қишлоқ жойларни электрлаштиришга 280 миллион рупия қўшимча маблағ ажратди. Мамлакатда ҳозирдаёқ 576 минг қишлоқнинг 35 проценти электрлаштирилган, 1951 йилда бу кўрсаткич атиги 1,5 процент эди.

Ўз вақтида қўйилган қадам

КАРОЧИ. Покистон жамоатчилиги мамлакат раҳбарларининг СЕНТО ҳарбий блокидан чиқиш тўғрисидаги қарорни мамнуният билан қабул қилди. Оммавий ахборот воситалари Покистоннинг бу тадбирини актив шарҳламоқда, бу тадбирнинг муҳимлиги ва ўз вақтида қурилганлигини уқтирмоқда.

Покистон газеталари «Муваффақиятсиз режадан халос бўлинди», «СЕНТО дафн этилди», «Муҳим қарор» деган сарлавҳалар остида ана шу муҳим воқеага бағишланган редакцион мақолаларни босиб чиқармоқда.

«Сан» газетаси ёзади: Покистон марказий шартнома ташкилоти (СЕНТО)дан чиққандан кейин ўзи хоҳлаган ва мустақил ташқи сиёсат йўлига амал қилиш имкониятига эга бўлади.

«Пакистан таймс» газетаси мамлакат ҳукуматини бетарафликка аниқ риоя этишга, рўй-рост ташқи сиёсат ўтказишга даъват этади. Бу эса, газетанинг сўзларига кўра, миллий бирликнинг гарови бўлади.

СУРАТЛАРДА: Вьетнам региональ қуролли кучлари Хитой агрессорларининг ҳужумига қарши қақшатғич зарба бермоқда.

Яқинда чет эллик журналистларга Хитой ҳарбий асирлари Ден Фейлинь ва У. Сундаолар кўрсатилди (юқоридаги суратда)

* * *

Америка Қўшма Штатларининг Тинч океан қирғоқлари бўйлаб жойлашган шимолий штатида қаттиқ бўрон бўлди. Бўроннинг тезлиги Вашингтон штатида соатига 160 километрга етди. Натижада бу ердаги кўприк вайрон бўлди (пастдаги суратда).

ЮПИ — ТАСС телефотолари.

Жабр-зулм яна авжига чиқмоқда

НЬЮ-ЙОРК. Уругвайдаги жабр-зулм яна авж олиб кетди. Лотин Америкасидаги шу мамлакатдан олинган хабарларга қараганда олий ҳарбий трибунал Уругвайнинг бир гуруҳ илғор арбобларини узоқ муддат қамоқ жазосига ҳукм қилди. Энг шафқатсиз жазога дучор қилинганлардан Э. Луису Дехиованхело Родригес (18 йил) ва С. Мария Москера Де Вашен Аланьис (16 йил) қамоқ жазосига ҳукм этилдилар.

Демократларни таъқиб этиш, бошқача фикрдагиларнинг уйларини ҳар куни тинтув ва ур-йиқит қилишлар, қамоққа олиш ва қийноққа солишлар ҳозирги Уругвайга хос манзара бўлиб қолди. Кейинги икки ойнинг ўзида жазо органлари 150 дан ортиқ кишини тутиб олиб, зиндонга ташладилар. Булар асосан Уругвай Коммунистик партиясининг аъзоларидир, улар меҳнаткаш халқнинг энг зарур манфаатлари йўлидаги кураш пешқадамлари бўлганликлари учун шундай жабр-зулмга мубтало бўлмоқдалар. Мамлакат турмаларии ва қамоқ лагерларида олти мингдан ортиқ ватанпарвар азоб чекиб ётибди.

Уругвай Компартиясининг Монтевидеода тарқатилган баёнотида таъкидлаб ўтилишича, режимнинг халқ манфаатларига зид йўлига қарши курашда уругвайлик ватанпарварларни бирлаштириш жараёни мамлакатдаги жабр-зулм ва бедодликнинг кучайишига чек қўйиши лозим.

Йиғувчи робот

Англияда микро-эхм контроли остида операцияларни бажарувчи саноат роботи ясалди. У ишчига нисбатан кўпроқ жойни олмайди, оғирлиги 3,5 килограммгача борадиган деталларни 1 секундда 1 метр тезликда жилдиради, деталларнинг турган жойини 0.1 миллиметрга қадар аниқликда белгилайди.

Синьхуа бўлими ёпилди

АДДИС-АБЕБА. Эфиопия ахборот ва миллий ривожланиш министрлиги Хитой Синьхуа ахборот агентлигининг бўлими ёпилганлигини ва унинг ходимлари етти кунлик муддат ичида мамлакатдан чиқариб юборилажагини расмий равишда маълум қилди. Бу ерда тарқатилган баёнотда Синьхуа агентлигининг кундалик бюллетенларида Эфиопия революциясига ва унинг дўстларига қарши қаратилган душманлик пропагандасидан иборат эканлиги айтилади.

Эфиопия ташқи ишлар министрлиги, деб уқтирилади ҳужжатда, Синьхуа агентлиги Эфиопия революцияси ва унинг бирлигига путур етказиш мақсадидаги пропаганда материалларини эълон қилишни тўхтатишни талаб қилиб, ХХР элчисига бир неча марта мурожаат қилди. Бироқ, ана шуларга қарамай Синьхуа агентлиги Эфиопияга қарши кампанияни янада кенг авж олдириб юборди. Шу боисдан, деб хабар қилади Эфиопия ахборот ва миллий ривожланиш министрлиги, Синьхуа агентлигининг Аддис-Абебадаги бўлимини ёпиш ва бўлим мудири билан шу агентлик мухбирини мамлакатдан чиқариб юбориш тўғрисида қарор қабул қилинди.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ш. АЛИМОВ: Ишчи ва хизматчиларнинг иш соатларидан ташқари бажарадиган ишлари қандай ҳисобга олинади? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Бундай ишларни маъмурият ҳисобга олиб бориши керак. Иш соатларидан ташқари бажариладиган ишларнинг бошланган ва тамом бўлган вақти, ишчиларнинг фамилиялари иш соатларидан ташқари ишланадиган соатлар ведомостига ёзиб борилади. Ҳар бир цех (ишлаб чиқариш участкаси)да шундай ведомость (дафтар) бўлиши керак. Иш соатларидан ташқари бажарилган иш ва унга тўланган ҳақ ҳисоб дафтарчасига ёзиб қўйилиши лозим.

Корхона ва муассасаларда касаба союз ташкилотлари иш соатларидан ташқари ишлар фақат қонуний асосда бажарилишини кузатиб туришлари лозим. Ишчи ва хизматчиларнинг иш соатларидан ташқари ишлашга рухсатни ҳам шу касаба союз ташкилотлари беради.

Шуни айтиш керакки, иш соатларидан ташқари бажарилган ишлар учун компенсация ҳақидаги ҳамма низолар меҳнат низолари комиссиясида, фабрика-завод маҳаллий комитетида ва судда кўрилади.

* * *

Б. САИДОВА: Кийим-кечакларни тез муддат ичида тозалаб берадиган пунктлар борми?

Жавоб: Шаҳримиздаги «Химчистка» фабрикаси аҳолига ана шундай хизмат турларини кўрсатмоқда. Шу фабриканинг бир қанча пунктлари бўлиб, у ерда аҳолининг кийим-кечаклари зудлик билан тозалаб берилади. Жумладан, фабриканинг Западная кўчаси 1-уйга жойлашган 1, Чилонзор массивининг Пионер кўчасидаги 2, Олой ўқув юртлари шаҳарчасидаги маиший хизмат кўрсатиш уйидаги 3, 4-турар жой шаҳарчаси, Лисунов кўчасидаги 9-уйга жойлашган 4-пунктларида кийим-кечаклар тез муддат ичида тозалаб берилади.

* * *

Ғ. ҲАЛИЛОВ: Мен шаҳримизда ишлаб турган саломатлик группаларига қабул шартлари ҳақида маълумот беришингизни илтимос қиламан.

Жавоб: Тошкентдаги бир қатор стадионларда саломатлик группалари ташкил этилган. Жумладан, «Текстиль ш ч и к», «Старт» ва «Пахтакор» стадионларида ана шундай группалар мавжуд. Бинобарин, Сиз ҳам ана шундай саломатлик группаларига ёзилиш орзусида экансиз, бунинг учун албатта медицина кўригидан ўтишингиз ва врач справкасига эга бўлишингиз лозим.

* * *

Н. РУСТАМОВА: Бир ойлик синов муддати пайтида бир ҳафта касал бўлиб қолдим. Айтингчи, ана шу бир ҳафта синов муддатига қўшиладими?

Жавоб: Ишчи ва хизматчилар агар улар бир ойлик синов муддати мобайнида вақтинча меҳнатга лаёқатсиз бўлиб қолсалар ёки узрли сабабга кўра ходим ишда бўлмай қолса, уларнинг вақтинчалик меҳнатга лаёқатсиз ва бошқа даври синов муддатига қўшилмайди.

* * *

К. РИХСИЕВА: Кийимлар тикадиган уста бўлиш орзусида эдим. Шаҳримизда шундай касб эгаларини тайёрлайдиган билим юрти бор экан. Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Шаҳримиздаги 5-техника билим юртида эркакларнинг костюмлари, аёлларнинг пальто ва бошқа либосларини тикадиган чеварлар тайёрланади. Бу ҳунар масканига 8—10-синфларни битирган ёшлар қабул қилинади. 8-синфни битирганлар учун ўқиш икки йил, ўрта маълумотлилар учун эса бир йил.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ШИФОКОР — ҚАБУЛИДА

СОҒЛОМ БЎЛАЙ ДЕСАНГИЗ

Халқимиз, касалликнинг келиши осон, кетиши қийин, деб бежиз айтган эмас. Беморни даволашдан кўра касалликнинг олдини олиш осонроқ.

Касалликнинг олдини олишда унинг келиб чиқиш йўлларини тушунтириш жуда муҳим. Негаки ҳар қандай хасталикнинг олдини олиш учун унинг сабабларини аниқ билиш лозим.

Касаллик этиологиясини аниқлаш ва аҳоли ўртасида тушунтириш ўз вақтида ўлат, вабо, безгак, сил сингари касалликларга қарши курашишда катта аҳамият касб этган эди. Афсуски, бугунги кунда медицина катта ютуқларни қўлга киритган бўлишига қарамай, атеросклероз, қон босими, юрак ишемик касалликлари, рак ва шунингдек вирус инфекцияларининг келиб чиқиш сабабларини аниқлик билан айтиб бериш имкониятига эга эмасмиз.

«Агар биз бўлғуси касалликнинг энг биринчи бошланғич сабабларини билиб олсак, кейин эса уни келтириб чиқарадиган омилларни йўққа чиқарсак, бугунги кундаги мушкул кардиология проблемаси иккинчи ва ҳатто учинчи планга ўтган бўлур эди».— деб ёзади И. К. Шхвацабая.

Илм-фаннинг ўсиши ҳар бир касалликнинг патология жараёнининг бошланғич босқичларини аниқлаш имконини бермоқда. Масалан, полиартритнинг тўнғич белгилари пайдо бўлишидан анча илгари ревматизм бошланган бўлади. Ревматизм хасталиги, жумладан сурункали ангинанинг дастлабки қайтариқ пайтларидаёқ хуруж бошлаши мумкин. Ҳали сариқ касаллиги юзага чиқмасидан туриб, касалликнинг яширин белгилари пайдо бўлади.

Четдан қараганда юрак инфаркти, мияда қон айланишининг бузилиши соғлом одамларда тўсатдан пайдо бўлгандек туюлади. Лекин аслида эса бу касалликнинг белгилари ҳатто ёш одамларда ҳам анча илгарироқ пайдо бўлган бўлади. Бунақа пайтларда агар ўша ёш бемор билан батафсил суҳбатлашсангиз, уни анализ қилсангиз, касаллик олдидан пайдо бўлган тўнғич белгиларни аниқлаш мумкин бўлади. Бундай одамнинг нерв-психик ва юрак-қон томир системасида унчалик кўзга ташланмайдиган функционал ўзгаришлар, қоннинг физик-химик составида нормадан чекинишлар мавжуд бўлади. Кўпинча бундай ҳол узоқ вақт асаби таранг бўлиб юрадиган, яхши дам олмайдиган, баъзан эса бу ҳам етмагандек, керагидан ортиқ ичиш ва чекишга, нормадан ортиқча овқатланишга одатланган кишиларда учрайди. Агар унинг хасталиги тўнғич белгилари пайдо бўлгандаёқ даволанса, иш анча осон кўчади.

Инсон организми ўзини ўраб олган муҳит билан чамбарчас боғлиқ. Атмосфера ва об-ҳаво, нур, товуш, радиоактив нурланишлар, ижтимоий ва маиший шарт-шароитлар — буларнинг барчаси одамга муттасил таъсир қилади. Инсон организми марказий нерв системасининг умумий раҳбарлиги остида ҳамиша атроф-муҳит билан мулоқатда бўлиб туради. И. П. Павлов айтганидек, инсон онги танада бўлаётган ҳар қандай ҳодисаларни ўз ҳукми остида сақлайди...

Касаллик пайдо бўлишида фақат ташқи таъсирларгина роль ўйнаб қолмайди. Масалан, бир одамга қаттиқ салбий таъсир қиладиган ташқи муҳит иккинчи одамга мутлақо таъсир қилмаслиги мумкин. Айтайлик, ташқи салбий таъсирлар бир хил муҳитда ҳаммани қон босими касалига мубтало қилавермайди. Бу нарса инсон организмига, асаб, эндокрин системасига кўп жиҳатдан боғлиқ.

Ҳозирги пайтда биз ишонч билан айта оламизки, жуда кўп ички касалликлар, айниқса юрак-қон томир касалликлари пайдо бўлишига асаб системаси катта таъсир ўтказмоқда.

Шу боисдан асабийликка қарши кураш ҳали инсон боласи туғилмасидан олдиноқ бошланиши керак. Бу ўринда туғилажак боланинг саломатлиги оилага, оиладаги осойишталик ва иноқликка кўп жиҳатдан боғлиқ.

Кейинги йилларда мактабларда олиб борилган кузатишлар асаби функционал бузилган болалар сони бирмунча ошганини кўрсатди. Ҳозирги замон ўқувчиси кўп дарс тайёрлайди, кўп ўқийди, бу эса мияни актив ишлатишга мажбур қилади. Мияга келаётган информацияларнинг кўпайиб кетиши натижасида миянинг сурункали толиқиши рўй беради. Бу эса нерв-психик сферанинг ожизлашиб қолишига, неврастенияга, психостенияга, бора-бора қон босимининг ошиши, атеросклероз, юрак ишемик касаллигига олиб келади.

Бизнинг болаларимиз жисмоний жиҳатдан соғлом ва бақувват бўлишлари, жамиятимизнинг тўла қонли аъзоси бўлмоқлари керак. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг умумтаълим мактабларида ўқувчиларни ўқитиш ва тарбиялашни, уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштиришга қаратилган қарори фарзандларимиз тўғрисидаги ғамхўрликнинг ёрқин далилидир. Бу муҳим ҳужжатнинг амалга оширилиши ўсиб келаётган авлоднинг янада соғлом бўлишига хизмат қилади.

Инсоннинг саломатлиги кўп жиҳатдан коллективдаги ўзаро муносабатларга боғлиқ. Яхши ижодий иш шароити бор жойда одамлар бир-бирини ҳурмат қиладиган, ишонадиган, тушунадиган жойда ҳар бир коллектив аъзоси ўзини яхши ҳис этади. Бу нарса кўп жиҳатдан ҳар бир ташкилотнинг раҳбарига боғлиқ. У обрўли бўлса, одамларни ҳурмат қилса, самимий, меҳрибон ва талабчан бўлса, коллектив аъзолари ўртасида иноқ муносабатлар ҳукм суради.

Юрак-қон томир касалликлари, ўпка раки, ҳазм қилиш органлари ва марказий нерв системаси касалликларининг келиб чиқишида ичиш ва чекишнинг «ҳиссаси» жуда катта. Одатда чекадиган одамлар касалликдан шикоят қилмаган тақдирда ҳам нимадир кўкрагини сиқиб турганини, боши оғирлигини, жиззакиликни ҳис этадилар. Улар яхши ухлай олишмайди. Эрталаб йўталиб, қўллари қалтирайди, тез чарчаб, совуқ тер босиб кетади. Агар синчиклаб кузатилса, бундай одамларнинг асаб психика сфераси бузилганини, қон оқими нормал эмаслигини, гипертония касалининг белгиларини топиш мумкин.

Кўпинча эркакларнинг 60 проценти, аёлларнинг 20 проценти ҳали вояга етмасданоқ чекишни бошлайди. Шу боисдан чекишга қарши курашни фақат медиклар эмас, мактаб ўқитувчилари, олий ўқув юртлари, техникумлар, билим юртларининг домлалари, ота-оналар ҳам олиб боришлари керак. Аввало, педагог ва ота-оналарнинг ўзи бу борада ёшлар олдида ёмон маънода намуна кўрсатмасликлари керак.

Чекиш ҳақидаги бу фикрларни ичиш ҳақида ҳам тўла татбиқ қилиш мумкин. Ичкиликка берилган одамлар ҳам жуда кўп касалликларга «тайёр» бўлиб туради.

Инсоннинг олий нерв фаолиятини ҳамиша тоблантириб бориш, аммо унинг меъёрдан ортиқ толиқишига йўл қўймаслик керак. Меҳнат ва дам олишни тўғри тақсимлаш, хордиқ кунлари меҳнат отпускаларидан оқилона фойдаланиш, санаторийларда, дам олиш уйларида хордиқ чиқариш ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга. Бу ўринда меъёри билан ухлаш катта роль ўйнайди. Лекин профилактика деганда фақат оёқ чўзиб ётиб дам олиш ва ухлашни тушуниш ярамайди. Инсон асабини тинчлантирадиган энг муҳим нарсалардан бири касбга меҳр қўйишдир. Одам ўз ишини яхши кўрса, меҳнатнинг ўзи хордиққа айланади. Шу сабабдан ўзингиз севган соҳада ишласангиз чарчамайсиз. Инсоннинг соғлом бўлишида физкультура ва спорт ҳам катта аҳамиятга эга. Спорт киши организмини чиниқтиради. Ундаги модда алмашиш, қон айланиш жараёнларини яхшилайди, асаб системаси фаолиятини осойишта қилади.

Бугунги кунда юрак-қон томир касалликларига, ўпка касалликларига, овқат ҳазм қилиш органлари хасталикларига қарши курашда профилактика йўли билан катта муваффақиятларни қўлга киритиш мумкин, дейишга тўла асосимиз бор.

Р. АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.

Драматург ҳаётидан драма

ТАҚРИЗ

Ўзбек адабиёти, хусусан, драматургияси тарихий воқеа ва шахсларни қайта тиклаш, бугунги кун томошабинларига намойиш қилиш борасида анча тажрибага эга бўлиб қолди. Жумладан Иззат Султон ва Уйғуннинг «Алишер Навоий», М. Шайхзоданинг «Мирзо Улуғбек», К. Яшиннинг «Инқилоб тонги», З. Фатхуллин ва Н. Сафаровларнинг «Тарих тилга кирди», Уйғуннинг «Беруний» каби қатор драмалари ана шу тажрибага мисол бўла олади.

Яқинда бу сафга яна битта янги асар — ўзбек совет адабиётининг асосчиси, оташин революционер Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг фаолиятига бағишланган «Қалдирғоч» романтик драмаси ҳам қўшилди. Бу асар адабиётшунос олим, Ҳамза мукофоти лауреати Лазиз Қаюмов қаламига мансуб.

Л. Қаюмов Ҳамза ижоди ва биографиясини ёритувчи кўплаб илмий монографиялар яратган. У сўнгги йилларда шоирнинг ижодий фаолиятини бадиий шаклда яратишга ҳам ҳаракат қиляпти. «Қалдирғоч»* ана шу машқнинг илк самараси. Шундай бўлса-да, автор Ҳамзанинг йигитлик давридаги фаолиятини, ўша давр манзараларини, ўзига хос драматик нуқталарини топиб, умумлаштира олган.

Драманинг структураси ҳам ўзига хос. У 1916 йилдан 1919 йилгача бўлган ҳаётдаги ўзгаришларни, шоирнинг ижодий ўсувини акс эттиради. Автор Ҳамза яшаган давр манзарасини тўла яратиш мақсадида ижобий ва салбий кучларнинг тўқнашувини, драмага хос конфликтни тўғри белгилаб олган.

Драмада Ҳамза, Мурод, Рўзи, Қалдирғоч, Комил, Кўкан-какку, Мамат, Максим-чайкалар бир қутбни ташкил этса, Самин қассоб, Илёс чевар, Мўмин, Эргаш, сингарилар иккинчи қутбни ташкил этади. Муродхўжа ана шу икки қутб орасида ўзига йўл тополмай гоҳ унисига, гоҳ бунисига хизмат қилмоқчи, ўзини яқин олмоқчи бўлган ғоявий маслаксиз шахс.

Тарихий манбалар, архив ҳужжатларида баён этилишича, Ҳамза 1911 йил сентябрь, 1914 йил октябрда ва 1915 йил август ойларида янги усулда дарс берувчи мактаб ташкил этиб, унда ўзи дарс берган. Унинг халқ ўртасидаги маърифатпарварлик ишларига юқори табақа вакили Мунаввар қори кабилар қаршилик кўрсатган. Драматург ана шу воқеани умумлаштириб 1916 йилга кўчирган ва ўқувчи тўплаш машаққатини, мактабга қарши жадид зиёлиларининг, бойларнинг норозилигини бадиий ифодалашга ҳаракат қилган.

Халқчил дунёқарашдаги Ҳамза дастлаб озодликнинг манбаини салафлари сингари халқ онгини ўстиришда, илм-маърифатда деб тушунган. Шу мақсадда етим болаларни мактабга жалб қилади, уларни Эргаш ўғри таъсиридан ажратиб олади ва илм-маърифат йўлини маҳкам тутишга ўргатади. Мана шу лавҳалар драмада жонли, ишонарли чиққан.

Драманинг бешинчи кўриниши февраль буржуа революцияси даври воқеаларидан лавҳа — Ҳамзанинг Қўқонда «Ҳуррият» журнали ташкил этиб, мешчанлик ва миллатчиликка қарши кураши ҳамда рус большевиклари таъсирида янги ҳаёт учун кураш йўлини танлаб олишга бағишланган. Кейинги кўринишларда Ҳамзанинг интернатда камбағал болаларни тарбиялашдаги ишлари ҳамда Ҳамза атрофидаги болаларнинг Ленин комсомоли сафига ўтиб, унсурларга қарши курашиши акс эттирилади. Революция бўронларида туғилган биринчи комсомолларни — қалдирғочларни, Мурод, Кўкан, Мамат, Комил, Қалдирғоч каби ёшларни Ҳамза етиштирганлиги кўрсатилади, шоирнинг ижтимоий фаолияти очилади. Улар социализм қуриш ва уни мустаҳкамлаш учун жангга кирадилар. Мана шу лавҳаларда Ҳамзанинг гуманизми, унсурларга нисбатан бешафқатлилиги, ёшларга нисбатан моҳир педагоглиги ёритилган. Илгари кўча-кўйда, бозорда безорилик, ўғрилик қилиб кун кўриб юрувчи чувринди болалар Ҳамза таъсирида онгли, уюшган, собит жангчига, янги тузум барпо этувчи қаҳрамонларга айланади.

Драмада Ҳамзанинг ана шу курашда яловбардорлиги бўртиб кўринади. Унга қарши қўйилган салбий типлар ҳам ўз индивидуал хусусиятларига эга. Асардаги Муродхўжа, Эргаш ўғри, Самин қассоб, Илёс Чевар, Асалхон сингари турли табақага мансуб текинхўрлар, товламачилар кирдикорлари ижобий кучлар билан тўқнашувда яхши очилган.

Драматург асар сюжетини ҳаракатга келтиришда Горькийча услубдан боради: аввал, асар қаҳрамонлари характерини белгиловчи муҳит билан таништиради, бошқача айтганда шароит яратади. Негаки Достоевский айтганидек, «характер учун унга мос шароитни ҳам йўллаб топиш шарт» бўлади.

Муаллиф ана шу муҳитни асар аввалида биринчи ва иккинчи кўринишларда етарлича тасвир этган. Унда Қўқон, Мурод сингари болалар бир бурда нон деб Самин қассобларнинг калтагини ейишга, турли қилиқлар, масхарабозлик қилишга мажбурлаш, Фахриддин каби болаларнинг ҳамма нарсага худодан деб унга тавалло қилиши, Эргаш тиртиқнинг шафқатсизлиги ўқувчи кўз олдида гавдаланади. Иккинчи кўриниш охирларида бу воқеалар гирдобига Ҳамза кириб келади ва дайди болаларни — мактабга жалб қилади. Шундан сўнг воқеаларнинг кескинлашуви авж олади.

Драматург асар воқеасини драма қаҳрамони, ёшлигида улуғ Ҳамзанинг шогирди бўлган, бугунги кунда кексайиб қолган халқ рассоми Мурод Рўзи тилидан ҳикоя қилдиради. Булар драма шакли ва композициясининг ўзига хослигини таъминлаган.

Драманинг яна бир хусусияти шуки, унда автор халқ оғзаки ижоди дурдоналаридан персонажлар тилини индивидуаллаштиришда усталик билан фойдаланган.

Бу асар Ҳамза фаолиятига бағишланган қалдирғоч драма бўлса-да, китобхон ва томошабин қалбидан ўзига хос ўрин олажагига ишончимиз комил.

М. ЖАЛОЛОВА,
Тошкент Давлат маданият институтининг катта ўқитувчиси.

* Л. Қаюмов, «Қалдирғоч», «Шарқ юлдузи», 1-сон, 1979 йил.

Шифокорлар маскани деганда кўпинча Тошкент Давлат медицина институтини тушунамиз. Бу илм даргоҳидан ҳар йили минглаб шифокорлар етишиб чиқади. Шу кунларда институтнинг санитария-гигиена факультети юқори курс студентлари лабораторияларда ва касалхоналарда амалий тажрибалар ўтказишмоқда.

СУРАТДА: факультетни яқин кунларда битирувчи ёш шифокорлардан бир группаси.

М. Нуриддинов фотоси.

• *Сўраган экансиз...*

ПРОТЕЗ ТИШЛАРНИ ТУТИШ

Ҳурматли редакция! Олиб қўйиладиган протез тишларни қандай тутиш, унга ўрганишда нимага эътибор бериш керак.

Ш. ОДИЛХОЖАЕВ, пенсионер.

Олиб қўйиладиган протез тиш қўйдирган дастлабки пайтларда, одатда оғизда бирор ёт нарса бордек туюлади. Одам овқатни бемалол ея олмайди, таомнинг мазаси бошқачага ўхшайди, сўлак кўп оқади, баъзан киши гаплашишга қийналади. Агар протез тўғри, мос ясалган бўлса, нохуш сезгилар тез ўтиб кетади, одам яна бемалол сўзлай бошлайди, овқат таъмини сезиш аввалгидек нормаллашади.

Тиш протезига ўрганиш даврида оғриқ пайдо бўлиши мумкин. Бундай пайтда дарҳол протезчи врачга бориш керак. Оғриқ ўз-ўзидан ўтиб кетади, деб кутиш ярамайди, акс ҳолда оғиз бўшлиғининг шиллиқ пардаси қаттиқ шикастланиб қолиши мумкин. Протезни ўзингизча тузатманг, чунки у яроқсиз бўлиб қолади.

Овқатланиб бўлгандан кейин протез тишнинг устидан сув қуйиб ювиш, овқат қолдиқларидан тозалаш, оғизни эса чайиш лозим. Кечқурун ётиш олдидан эса тиш протезини оғиздан олиб, уни юмшоқ чўтка билан совунлаб ёки тиш порошоги, ё бўлмаса тиш пастаси билан ювиш керак.

Кўпчилик кишилар протезга ўргангандан кейин уни кечаси оғиздан олиб қўймайдилар. Шундай қилса ҳам бўлади. Сунъий тишлар кечаси халақит қилса, уни ётиш олдидан оғиздан олинади, ювиб, қуритиб артилади ва пластмасса қутичага солиб қўйилади. Эрталаб сувда уни чайиб, оғизга қўйиб олинади.

Протез тишларни айниқса яхшилаб ювиш ва тозалаш лозим, чунки пластмасса ғовак бўлганлиги туфайли унда табиий тишларга нисбатан тиш тошлари тезроқ тўпланади. Тишингизга тош йиғилса, ўзингизча кўчириб ташлашга уринмангда, поликлиникага боринг. Бу ерда тиш тошларини олиб ташлашади ва протезни силлиқлаб беришади.

М. ОРИФЖОНОВА
тайёрлаган.

Хасталикка қарши электр ток

Тузалмайдиган очиқ яра В. П. Челомбицкийга Улуғ Ватан урушини ўттиз йилдан зиёд доимо эслатиб турди. Наштар ва дори-дармон кучсизлик қилди. Аммо Актюбинск шаҳар касалхонасида хасталикдан қутилиш усулини топишди. Бу ерда узоқ вақт битмайдиган жароҳат ва яралар ўзгармас ток билан даволаняпти.

Шу оригинал ихтиро автори Актюбинск медицина институти умумий хирургия кафедрасининг мудири Ж. М. Сжановнинг илтимосига биноан «Актюбрентген» заводининг приборсозлари ихчам электр стимулятор ясаб бердилар. У одатдаги кучланиш тармоғидан ишлаб очиқ ярага атиги миллиампер ток билан таъсир ўтказади. Бу нарса юмшоқ тўқима ва суяк тўқимасининг ўсишини рағбатлантиради.

Автор суяк тўқималари ва синиқ жойларни электр токи билан даволашни тезлаштирувчи методни ҳам ишлаб чиққан. У Олмаота ва Уральск даволаш муассасаларининг клиник практикасида қўлланилмоқда.

(ТАСС).

▲ МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

КИТОБ КЎРГАЗМАСИ

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат кутубхонасида Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган китоб кўргазмаси намойиш этилмоқда. Кўргазмага қўйилган асарлар Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий революциянинг оташин жарчиси, олижаноб қалб эгаси эканлигидан далолат беради. Ҳамзанинг фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи жуда кўп қизиқарли монографиялар, фотолавҳалар, унинг замондошларининг бир қатор эсдаликлари кўргазмадан кенг ўрин олган. Айниқса, «Ҳамза гуманист ва революционер», «Ҳамза ижодида хотин-қизлар образи», «Ҳамза прозаси ва драматургияси», «Ҳамза тенгдошлари шоир ҳақида» мавзуидаги материаллар кўргазма мазмунини жуда бойитган.

Кўргазма китобхонларда катта таассурот қолдиряпти.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ.

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВ

Фридрих Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти ётоқхонасида Ўзбекистон халқ ёзувчиси Раҳмат Файзий ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Раим Фарҳодийлар билан қизиқарли учрашув бўлиб ўтди.

Раҳмат Файзийнинг «Ҳазрати инсон» романи ва «Сен етим эмассан» кино сценарийси бўйича бўлган мунозара студентларда чуқур таассурот қолдирди.

Н. ЭШИМОВА.

Абул Ало ал-МААРРИЙ

Ҳикмат дурдоналаридан

Ақл-заковат зийнатлари

● Зарур бўлган вақтда хайр-эҳсонни бегоналарни чақириб беришдан аввал, киши ўзига ва қарамоғидагиларга бериши албатта муҳимроқдир. Мен қасамёд қилиб айтаманки, бу юқоридаги таклифнинг тескарисини қилувчи кишилар маломат қилинишга лойиқдирлар.

● Кечасидаги юлдузлар ёки унинг тўлин ойи биз — инсонларнинг ерда қиладиган баъзи бемаъни ишларимизни тушунганда эди, албатта, ажабланмай қолмасди.

● Илми-маърифат эшигини очиш қулфни очишга ўхшайди. Унга калитини солиб, бир бор бураганингда очилмаса, икки, уч марта бурашингда очилганидек, илм ҳам бир қарашингда ҳал бўлмаса, икки-уч марта қайтариб ўқисанг, албатта тушунилиши, ҳал бўлиши турган гап.

● Кунлар ҳаммаси бир-бирига ўхшашдир. Унинг шанбасида ҳам, якшанбасида ҳам фарқ йўқ. Халқ ўртасида «фалон кунда бундай хосият бор, фалон кун ёмон эмиш» дейиладиган иримлар хурофот ва фойдасиз уйдирмалардан иборатдир.

● Кишиларнинг ақли билан табиатлари ҳамма вақт бир-бирига қарши юради. Ақл уларни тўғри йўлга солишга ҳаракат қилса, табиатлари унинг аксини, яъни тўғри йўлдан чалғитишга уринади.

● Сендан биров кимнинг ўғлисан деб сўраганда, дадам фалончи дўкондор деб жавоб бериш ўрнига камтарлик билан, дадамнинг исми-шарифлари фалон деб қўя қолсанг, кимлигингни билдиришингга шу кифоядир.

● Улуғ мартабага, иззат-ҳурматга эришиш йўлида қанчадан-қанча қийинчиликлар турганини эсингдан чиқармай, аввалдан уларни енгиш чорасини кўриб боришинг керак.

● Тирикчилиги ги м ўтиб турса кифоя деб, юқорига интилиш учун ҳаракат қилмайдиган йигитнинг фикри, ўзининг келажаги ёмон бўлишига етарли далилдир.

● Сендаги фазилатлар учун биров ҳасад қилса хафа бўлма, шу фазилатлар ўзида йўқлигидан сенга ҳасад қилган бўлиб, унинг шу гуноҳини кечириш билан эришган фазилатингга ташаккур этган бўласан.

● Қайси бир киши илми ёки мансаби билан фахрланиб, заррача ўз ҳаддидан ошиб қолса, ҳамма ёр-биродарлари ундан ўзини тортади.

● Қайси бир ошнанг иқтисодий томондан заифлашганини сезсанг, албатта унга ёрдам қўлингни чўз. Қудратли шамолга бир назар ташла, у ердаги қақраб ётган мавжудотга ёрдам қилиш учун тепаларида эсиб туради.

● Кишининг кўнглини гап-сўз билан жароҳатлаш қиличнинг тиғи билан жароҳатлашдан ёмонроқдир.

● Сенинг менга қўядиган муҳаббатингга яраша менда ҳам муҳаббат уйғонади. Агар керак бўлган тақдирда мен уни сеникидан ҳам ошириб юборишга тайёрман.

Ш. ШОИСЛОМОВ
тайёрлаган.

«ГипроНИИздрав» лойиҳа институти Ўрта Осиё бўлимининг меъморлари яқинда 300 ўринли болалар поликлиникаси ва бир суткада 25 минг кичкинтой учун сутли таомлар тайёрлаб берадиган махсус ошхона биноси лойиҳасини яратишди.

Суратда: 2-архитектура-қурилиш бўлимининг мутахассисларидан архитектор И. Ишхалибеков, етакчи архитекторлардан И. Иконникова ва Г. Козлов тасвирланган.

Х. Мирзакаримов фотоси.

Ҳамзага бағишланади

Яқинда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишлаб шаҳардаги Чкалов номли 62-мактабда ўқувчиларнинг китобхонлар конференцияси ўтказилди. Конференцияда мактабнинг тил ва адабиёт фани ўқитувчилари шоирнинг ҳаёти, ижоди ва маданий соҳалари фаолиятини сўзлаб бердилар. 10-синф ўқувчилари Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» драмасини намойиш қилдилар.

Ф. ХОШИМОВ.

(Газетанинг навбатдаги сони 23 мартда чиқади.)

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/III да **Бир актли балетлар** (19.00), 22/III да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/III да **Уйланиш,** 22/III да **Рўйхатларда йўқ.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/III да **Олифта,** 22/III да **Кўнгли ёш қариялар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/III да **Тўй муборак, қари қиз,** 22/III да **Фақат ақл сотилмайди.**

КИНО

22 МАРТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЎРТОҚ СЭН КАТАЯМА» — **Ўзбекистон 25 йиллиги номли.**

«ОКТЯБРЬ МАРШИ» — **Ғунча.**

«ҲАЁТ БЎЙЛАБ 1500 КИЛОМЕТР» — **С. Раҳимов номли.**

«РЕПИН ТОЛСТОЙ ҚИЁФАСИНИ ЧИЗМОҚДА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ҲАММА ИШНИ КАДРЛАР БАЖАРАДИ» — **Қозоғистон.**

«ЎЗ ҲАҚИНГДА СЎЗЛАБ БЕР, ДАЛА» — **Навоий номли.**

«ШОСТАКОВИЧ ҲАҚИДА ХОТИРАЛАР» — **Фестиваль.**

«ЧЕТДАГИ УЙ» — **Восток.**

«ОСМОН ВА ЕР ОРАСИДА» — **Янгиобод.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВИШ ҲУҚУҚИ» — **Санъат саройи.**

«КУЙЛАЁТГАН АЁЛ» — **Чайка, Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Нукус, Қозоғистон, Дружба, Восток, Москва, Билимлар уйи.**

«ОЙ ТУТИЛГАН ТУНДА» — **Ҳамза номли.**

«АНАРА ШАҲРИ» — **Мир.**

«ЛЕНИНГРАД ҚАМАЛИ», «ПАРТИЗАНЛАР» (II серия) — **Искра.**

«ШАРҚҚА», «АРКТИКАДАГИ УРУШ» (III серия) — **Санъат саройи.**

ХРОНИКАЛ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР ПРОГРАММАСИ — **Москва, Дружба, Фестиваль, Лисунов, номли, Мир, Восток, Ҳамза номли, Янгиобод, Ғ. Ғулом номли, Ғунча, С. Раҳимов номли, Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Қозоғистон, Навоий номли, Ўзбекистон 25 йиллиги номли, Искра, Чайка, Кўнча, Нукус, Тинчлик, ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ (41-аудиторияда)

25 март соат 11.00 да

Физика бўйича

ОЛИМПИАДА ЎТКАЗАДИ

ОЛИМПИАДАДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ МАКТАБЛАРНИНГ 10-СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ҚАТНАШИШЛАРИ МУМКИН.

Олимпиада қатнашчилари олий ўқув юртларига киришда топшириладиган имтиҳонлар даражасидаги саволлар ва масалаларни ечадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 32-уй.

ҚИБРАЙ ПИВО-АЛКОГОЛСИЗ ИЧИМЛИКЛАР КОМБИНАТИГА

минерал суви, пиво-алкоголсиз ичимликларни қуйиш цехига ишчилар, каптажчилар, қайнатувчилар, пивони ачитувчилар, транспортировкачилар, солодкачилар, электрчилар, юкчилар

КЕРАК

МЕҲНАТ ҲАҚИ — ИШБАЙ-МУКОФОТЛИ.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона, оилаликларга 2 йил давомида квартира берилади.

Оржоникидзе районида турувчи хизматчиларга комбинат транспорти хизмат кўрсатади.

Мурожаат учун адрес: Салор посёлкаси (102-автобуснинг «Комбинат», 115-автобуснинг «Салор ГЭС» бекати).

«Главсредазирсовхозстрой» моддий-техника таъминоти бошқармаси базасига берилган «ГТ-1» сериядаги 1544601 номердан 1544700 номергача бўлган йўқолган меҳнат дафтарчаларининг

ТОЗА БЛАНКАЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» қошидаги

171-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1979—1980 ўқув йилига

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

бўёқчилар, бўёқчи-алфрейшчиклар, сувоқчилар, қурувчи дурадгорлар, электромонтажчилар, электр пайвандчилар, ғишт терувчи-монтажчилар, дурадгор-паркетчилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1—3 ЙИЛ.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

3 йиллик ўқишни тамомлаганларга ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат ва ҳунари бўйича аттестат берилади.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳо билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

Областлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, соғлиғи ҳақида справка, 6 дона 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат, турар жойидан справка, мактабдан характеристика, автобиография.

Ҳужжатлар соат 9.00 дан бошлаб қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар—81, Домбробод кўчаси, 74-уй (54, 33, 50, 70, 34, 103, 80-автобусларнинг «16-поликлиника», 84-автобус, 16-троллейбуснинг «Домбробод» бекатлари). Телефон 77-49-53.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг Тошкент метрополитени ва темир йўл бошқармаси базасидаги

170-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1979—80 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги мутахассисларни тайёрлайди.

Тошкент метрополитенида хизмат кўрсатиш учун: машинист ёрдамчилари (ўрта маълумотли), **станция бўйича навбатчилар** (8—10-синф ҳажмида маълумотли), **электр поездларининг электр ускуналарини ремонт қилувчи электрослесарлар, слесарь-сантехниклар, эскалатор-машинистлари** (8-синф ҳажмида маълумотли);

темир йўл бошқармасида ишлаш учун: машинист ёрдамчилари, электр ускуналари ремонти бўйича электрослесарлар, электромонтёрлар, ҳаракатдаги состав ускуналарини ремонт қилувчи слесарлар (8—10-синф ҳажмида маълумотли).

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

8-синф ҳажмида маълумоти бор ўқувчилар ихтисос билан бирга ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат оладилар ва давлат таъминотида бўладилар: уларга кийим-бош, уч маҳал овқат берилади.

10-синф ҳажмида маълумотлиларга эса 30 сўм миқдорида стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчилар моддий рағбатлантириб борилади.

Ўқишни тугатгач ҳамма ўқувчилар иш билан таъминланади ва улар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқишни аъло баҳолар билан тугатганлар олий ва ўрта ўқув юртларига ўқиш учун юбориладилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, таржимаи ҳоли, маълумот тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (асли), медицина картаси (АКУ формаси), (МПС томонидан тасдиқланган), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, шахсий варақа (Т-2).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 2-Охунбобоев кўчаси, 68-уй (7, 9, 11, 14, 24-трамвайлар, 13, 15, 16-троллейбуслар, 18, 54-автобусларнинг «Киров боғи» бекати). Телефон 53-43-52.

Муҳиддин Қориёқубов номидаги Ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

23 МАРТ СОАТ 19.30 ДА

Ўзбек Давлат филармонияси

«ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

ГУЛСАРА ЁҚУБОВА

Карфагенда бўлиб ўтган VIII ёшлар фестивалининг лауреатлари

МАВЛУДА ОЙНАҚУЛОВА, УРБУГУЛ СУЙЕРБОЕВА.

Солистлар: Валентина ПАШКОВА, Маъмуржон МАДВАЛИЕВ, Аҳмаджон ШАРИПОВ, Бикажон ХАЙИТОВА, Олмагул СУЙЕРБОЕВА.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти Гавҳар РАҲИМОВА.

Филармониянинг бадиий раҳбари — Ғани ТЎЛАГАНОВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ БАҲОРГИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 март соат 13.00, 16.00 ва 19.30 да

АНАТОЛИЙ ФУРМАНОВ раҳбарлигидаги

ИЛЛЮЗИОН РЕВЮНИНГ КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Ўргатилган итлар группаси, акробатлар, гимнастлар, эквилибристлар, жонглёрлар қатнашадилар.

Бесик ҚАЛАМАШВИЛИ иштирокидаги масхарабозлар группаси ижросида пародиялар, репризлар, масхарабозликлар, интермедиялар.

Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

44-35-84, 44-35-91 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«Главташкентстрой»

1-УЙ ҚУРИШ КОМБИНАТИНИНГ

1-ЙИРИК ПАНЕЛЛИ УЙ ҚУРИШ ЗАВОДИГА

поток конвейер линиясига бетончи-қолипчилар.

ЁЛҒИЗ КИШИЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДАГИ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

технология ускуналари ва трубаларни монтаж қилувчи слесарь-монтажчилар, қозон ускуналарини монтаж қилувчи слесарь-монтажчилар, минорали кран, автокран ва оғир кранларнинг машинистлари.

ЁЛҒИЗ КИШИЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

С. РАҲИМОВ РАЙОНИДАГИ ИЛМИЙ ТАШКИЛОТЛАРГА

группа раҳбарлари, катта инженерлар, инженерлар, катта техниклар, етакчи-инженер конструкторлар, қурувчилар, сметачи электрик.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

идиш-товоқларни йиғиштириб олувчилар, идиш-товоқларни ювувчилар, ошхона ишчилари, ишчилар.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДАГИ ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИГИ БЮРОСИГА

автоматлаштириш воситаларини ишлаб чиқиш инженерлари, автоматика ва контроль-ўлчов асбобларини лойиҳалаштирувчи инженерлар. АСУ бўйича вазифа берувчи инженерлар, радио электрон аппаратураларини ишлаб чиқиш бўйича инженерлар, инженер-программистлар, мастерлар, слесарлар, радиомонтажчилар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ КОРХОНАЛАРГА

офсет печати бўйича печатниклар ва уларга шогирдлар, ҳарф терувчилар, босмахона печатниклари, ёрдамчи ишчилар, юкчилар, машинистлар ва уларга ёрдамчилар.

ЁЛҒИЗ КИШИЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

иқтисодчилар, инженер-программистлар, радио электрониклар, ҳисоб-китобчи бухгалтер, машинистка, перфорацион ва клавишли машиналарнинг операторлари.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

Ленин район пункти — Т. Шевченко, кўчаси, 56-уй.

Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

Чилонзор район пункти — Чилонзор кўчаси, 2-квартал, 3-уй.

Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.

Ҳамза район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.

Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.

Киров район пункти — Энгельс кўчаси. 89-уй.

С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

А. Икромов район пункти — Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй.

Сергели район пункти — район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» УНИВЕРМАГИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

УНИВЕРМАГ ВА УНИНГ ФИЛИАЛЛАРИДАН СИЗ БОЛАЛАР УЧУН БАҲОР МАВСУМИГА ЗАРУР БАРЧА ТОВАРЛАРНИ ХАРИД ҚИЛАОЛАСИЗ.

Кийимлар — кўйлак, костюм, сорочка, сарафан, шим, юбка;

Пойафзаллар — туфли, сандаллар ва сандалетлар.

Магазинларда ранг-баранг трикотаж моллари мавжуд: кофталар, костюмлар, шимлар, жилетлар, шортилар, майкалар, кўйлаклар.

Газмоллар бўлимида штапель, ипак (гулли ва сидирға, сунъий ва табиий) **газламалар билан савдо қилинмоқда.**

Кичкинтойлар учун ёрқин, қуюқ ранг газмолларни танлашни маслаҳат берамиз. Чиройли кийим яхши кайфият яратади, болада дидни ўстиради. Шунинг учун ҳам ленталар, тўрлар, уқа, ёқачалар учун галантерея секциясига кириб ўтишни ҳам унутманг.

Ўйинчоқлар бўлимига бир назар ташлаб ўтинг: у ерда ҳамма ёшдаги болалар учун ажойиб ўйинчоқлар мавжуд: стол ўйинлари, қўғирчоқлар, металл, резина, пластмассадан ясалган ўйинчоқлар.

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» УНИВЕРМАГИ ВА УНИНГ ФИЛИАЛЛАРИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

МАГАЗИНЛАР АДРЕСЛАРИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

«ҒУНЧА» — Луначарский шоссеси, 77-уй.

«ТОҲИР ВА ЗУҲРА» — Октябрь бозори.

«РАДОСТЬ» — Ш. Руставели кўчаси.

Алишер Навоий кўчасидаги шаҳар ярмаркаси ва Фарҳод ярмаркасида жойлашган павильонлар.

Тошкент «БОЛАЛАР ДУНЁСИ» универмаги.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ЗАРУР ВА ҚИЗИҚАРЛИ КАСБ

Яхши сотувчи бўлиш — бу товарларни харидорларга тез узатиш, унинг афзалликлари ҳақида сўзлаш, кишиларни янгиликлар билан қизиқтириш, одамлар билан муомалада эътиборли, ҳушёр, хушмуомала бўлиш демакдир. Сотувчига хос зарур фазилатлар айнан аёлларимизда мавжуддир.

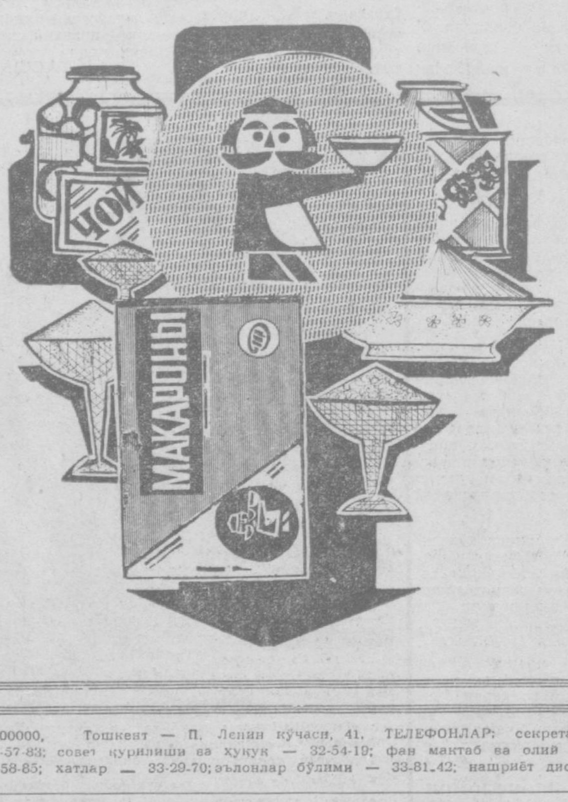

ШУНИНГ УЧУН ХАМ ЧИЛОНЗОР РАЙПИШЧЕТОРГИНИНГ 1-МАКТАБ-МАГАЗИНИГА ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАР ЭКАНМИЗ, АВВАЛО, АЗИЗ ҚИЗЛАР, СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ЭТАМИЗ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Сиз мактаб-магазинида товаршунослик, этика, савдо эстетикаси, экономика асослари, совет ҳуқуқи, психологиядан билим оласиз.

Мураббийлар — катта сотувчилар ва ишлаб чиқариш мастерлари раҳбарлигида бевосита мактаб-магазиннинг ўзида 3 ойлик практика ўтасиз. Практика сизга келажак ишингизда зарур бўладиган тажриба ва меҳнат кўникмасини беради.

Мактаб-магазиннинг синфхоналари замонавий савдо асбоб-ускуналари ва зарур ўқув кўргазма қуроллари билан жиҳозланган.

Ўқиш муддати — 6 ой.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқувчиларга ҳар ойда 52 сўмдан 63 сўмгача стипендия тўлаб борилади.

ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Мактабни битирганлар озиқ-овқат моллари кичик сотувчиси касбини эгаллаб чиқади.

Мактаб-магазинга 18 дан 25 ёшгача бўлган 8—10-синф ҳажмида маълумотли қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Тошкент шаҳрида доимий пропискада туриш шарт.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар талаб этилади: аттестат ёки 8-синфни тамомлаганлиги ҳақидаги гувоҳнома, паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, мактабдан ёки сўнгги иш жойидан характеристика, агар бўлса, меҳнат дафтарчаси, яшаш жойидан справка, 2 та фотосурат.

Машғулотлар — группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Справкалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, 16-квартал, 18-уй (34, 54, 70, 75-автобуслар ва метронинг «Чилонзор» станцияси бекати).

ЧИЛОНЗОР РАЙПИШЧЕТОРГИ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

21 МАРТ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.15. «С. Прокофьев ижоди». 17.45 «Горнчилар, қаердасиз?». 18.15. «Уфқ» Ленинграддан олиб кўрсатилади. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Совет қўшиқлари ёш ижрочиларининг концерти. 20.00 «Алкоголизм. Врач суҳбатлари». 20.35 «Жан Кристоф». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.05 Останкино концерт студиясида Е. Евтушенко шеърияти кечаси. 00.05 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Ўйинчоқлар». Болалар учун мультфильм. 18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўсмирлар ижоди». 18.45 «Ахборот» информацион программаси (рус). 19.00 «Актёрлар ва роллар». Ўзбекистон ССР халқ артисти Р. Иброҳимова, 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Ассалом, Наврўз!». Музикали кўрсатув. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Ассалом, Наврўз!». Музикали кўрсатув (давоми). 22.45 «Йўқолган гувоҳ». Бадиий фильм. 00.10 Кўрсатувлар программаси.

22 МАРТ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.10 «Рус тили».

16.40 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. Аёллар. «Спартак» (Москва области) — «Динамо» (Москва). Электросталь шаҳридан олиб кўрсатилади. 17.10 «Гулла, яшна, Бошқирдистон!» Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 18.00 «Сиз ёқтирган шеърлар. 18.30 «Миллионлар ленинча университети». «Истиқболни кўра билиш» социалистик мусобаканинг ҳозирги босқичдаги хусусиятлари тўғрисида. 19.00 «Қувноқ ноталар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 «Она тупроққа садоқат». Телевизион очерк. 20.05 «Сказ» халқ чолғу квартетининг концерти. 20.20 «Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан». 20.35 «Жан Кристоф». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси 4-серия. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Катта симфоник оркестр билан бир соат». 22.45 «Шарқий Қозоғистоннинг ўрмонлари ва йўллари». Ҳужжатли фильм. 23.25 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Тубан сут эмизувчилари». Зоологиядан ўқув кўрсатуви (рус). 12.00 Болалар учун «Фонарик». 12.30 «Тубан сут эмизувчилари». Зоологиядан ўқув кўрсатувчи. 13.00 «Ижод саҳифалари». Жаъфар Жабборали туғилган кунининг 80 йиллигига. 13.20 «Йўқолган гувоҳ». Бадиий фильм.

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Айиқлар ва қўшнилар». Болалар учун мультфильм. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Касбим—фахрим» 18.45 «Ахборот» информацион программаси (рус). 19.00 «Эҳтиёт бўлинг, трактор». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.15 «Зангори экран» почтаси». 19.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси камер оркестрининг концерти. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Ҳамза ҳақида сўз». Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган кунининг 90 йиллигига бағишланган кўрсатув (рус). 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.05 Ёрдамчи хўжаликлар янада ривожланаверсин». 22.25 «Отелло». Беруний номли Тошкент политехника институти студентлар театрининг спектакли. 00.20 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

18.55 Кўрсатувлар программаси. 20.00 «Молодёжная кўчасининг севги хроникаси». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.20 Совет қўшиқларидан концерт. 20.50 Тошкент янгиликлари.

«Ташгаз» бирлашмаси коллективи Фрунзе район эксплуатация хизмати бошлиғи С. А. Абдусатторовга онаси

Сайдипўлат УМАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг социал таъминоти бўлими коллективи Акмал Икромов район социал таъминот бўлими мудири Б. Н. Ниёзовга отаси

Назар НИЁЗОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ТашЗНИИЭП» коллективи институт ҳисоблаш марказининг бошлиғи С. Ф. Қобилжоновга синглиси

Назира ҚОБИЛЖОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — П. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-75-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р. 02844. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Е—1266.